Elektronicznie podpisany przez:
Damian Łukasz Szmyt
dnia 28 lutego 2024 r.

UCHWAŁA NR LXXI/620/24
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE

z dnia 28 lutego 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030

Na podstawie rt. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023r. 40 ze zm) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 901 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.) Rada Miejska w Gniewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gniew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gniewie

Damian Szmyt

Załącznik do uchwały Nr LXXI/620/24
Rady Miejskiej w Gniewie
z dnia 28 lutego 2024 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY GNIEW NA LATA 2024-2030.

Gniew 2024

Spis treści

WSTĘP....3

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU....5

II. ZJAWISKO PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ – UJĘCIE TEORETYCZNE....6

1. Definicja....6

2. Najczęstsze formy przemocy domowej:....7

3. Cykle przemocy domowej:....8

III DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ....9

1. Dane podstawowe o Gminie....9

2. Analiza danych statystycznych dotyczących problemu przemocy w Gminie Gniew w odniesieniu do danych ogólnopolskich w latach 2020-2022.....21

3. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej w gminie Gniew w oparciu o dane instytucjonalne.....31

4. Przemoc w szkole....51

5. Cyberprzemoc....53

6. Zasoby Gminy Gniew w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – analiza SWOT....58

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE....60

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU....61

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU....62

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna....62

Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej....65

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową....69

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej....75

VII. ADRESACI PROGRAMU....85

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU....85

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU....86

X. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU....86

XI. MONITOROWANIE i EWALUACJA PROGRAMU....87

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU....88

WSTĘP

Rodzina ma swój szczególny wymiar, ponieważ to ona powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania postaw i zachowań aspołecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocą domową. Każdy intuicyjnie rozumie, czym jest przemoc domowa. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, definicja przemocy domowej brzmi: „Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in. pomocy społecznej, placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, służby zdrowia, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Zgodnie **z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej** do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1) opracowanie i realizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem opracowanie niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy domowej występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Gniew.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030 składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu. Druga część programu obejmuje teorię, zawiera definicję i podstawowe informacje na temat zjawiska przemocy domowej. Trzecia część programu zawiera informacje ogólne na temat diagnozy problemu przemocy domowej na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących problemu przemocy w Gminie Gniew w odniesieniu do danych ogólnopolskich, wyników badań i raportów dotyczących problemu przemocy w Polsce oraz o diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych w gminie, która została przeprowadzona w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców gminy Gniew jaki i uczniów szkół podstawowych, a także w oparciu o dane statystyczne pozyskane od podmiotów działających w gminie. W tej części została również zawarta analiza SWOT zjawiska przemocy domowej.

Czwarta część programu przedstawia cel główny i cele szczegółowe. Piąta część programu zawiera założenia Programu.

Szósta wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrażania.

Siódma, ósma i dziewiąta część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, realizatorów programu oraz przewidywanych efektów realizacji dokumentu.

Natomiast dziesiąta, jedenasta i dwunasta część programu przedstawia miejsce i czas realizacji programu, prowadzenie monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych oraz sposób finansowania i wdrażania programu.

W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej cele, działania i zadania programu będą podlegać ewaluacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej uwzględniając potrzeby mieszkańców Gminy Gniew.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w gminie Gniew, co jest podstawowym założeniem postanowień zawartych w Programie, jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Profesjonalne podejście do procesu pomagania, prawidłowe wdrożenie do praktyki działań określonych w Programie daje gwarancję wypełnienia powyższego założenia Programu.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Podstawa do podjęcia działań związanych z tworzeniem nowego Programu wynika z przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 535), która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

Przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej art. 6 ust. 2 pkt 1 nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zwanego dalej „Programem", w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, które powinny być wieloaspektowe i długofalowe. Dlatego też zakłada się opracowanie Programu w perspektywie wieloletniej na lata 2024-2030.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy domowej i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Są to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- Ustawa z dnia 26 października1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r - Kodeks rodzinny i opiekuńczy

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny wykonawczy

- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. - Kodeks postępowania cywilnego

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

Treść i postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy domowej, tj.:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na 2024 rok;

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gniew na lata 2021-2027;

- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniem Narkomanii dla Gminy Gniew na lata 2024-2025.

II. ZJAWISKO PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ – UJĘCIE TEORETYCZNE

1. Definicja

Przemoc domowa jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny, prowadzącym do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej są kobiety, dzieci, osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc domowa została zdefiniowania w art. 2 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z tą definicją przez **przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

a) **narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia i mienia,**

b) **naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,**

c) **powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,**

d) **ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,**

e) **istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.**

Osobami doznającymi przemocy domowej mogą być:

a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,

b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,

c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,

d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletni.

2. Najczęstsze formy przemocy domowej:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia i pozbawienie ją życia (np. bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne).

2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (np. izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne).

3. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych i zdeprecjonowania jej seksualności (np. zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych i inne).

4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy (np. niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne).

5. **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej -** wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia

lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

6. **Inny rodzaj zachowań –** zaniedbanie, niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

Sytuację przemocy domowej często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „**gorącą**" lub „**chłodną**".
Przemoc gorąca to gwałtowne wybuchy tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujące agresywne zachowania wobec najbliższych.
Przemoc chłodna przyjmuje najczęściej postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Stosujący przemoc, przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajduje dla nich usprawiedliwienie.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. **JEST INTENCJONALNA –** przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

2. **SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE –** w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca jest silniejszy.

3. **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE –** sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. do wolności, do nietykalności osobistej, do godności, szacunku itp.).

4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL –** sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

3. Cykle przemocy domowej:

1. **Faza narastania napięcia –** początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,

2. **Faza ostrej przemocy –** następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,

3. **Faza miodowego miesiąca –** to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej oraz społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy domowej, relacje między doznającym a stosującym przemoc, odczuwane przez doświadczających skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak: poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności ludzkiej. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiając zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy czy stosującymi przemoc domową ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Każda osoba podejmująca się pracy z pokrzywdzonymi czy stosującymi przemoc powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także ma świadomość granicy swoich kompetencji.

III DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Dane podstawowe o Gminie

Gmina Gniew jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie pomorskim, w powiecie tczewskim. Gmina zajmuje powierzchnię 194,78 km², co stanowi 27,92% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi miasto Gniew, które prawa miejskie otrzymało w 1297 roku oraz 19 sołectw: Brody Pomorskie, Ciepłe, Gogolewo, Jaźwiska, Jeleń, Kolonia Ostrowicka, Kuchnia, Kursztyn, Nicponia, Opalenie, Piaseczno, Pieniążkowo, Polskie Gronowo, Półwieś, Rakowiec, Szprudowo, Tymawa, Widlice, Wielkie Walichnowy.
Siedziba władz gminy znajduje się w Gniewie.
Gmina Gniew leży w południowej części powiatu tczewskiego. Od strony północnej graniczy z obszarem gminy Pelplin (pow. tczewski) od strony zachodniej z gminami Morzeszczyn (pow. tczewski) i Smętowo Graniczne (pow. starogardzki) zaś od strony wschodniej granicę stanowi rzeka Wisła, do której przylegają rejony gmin Sztum (pow. sztumski), Kwidzyn (pow. kwidzyński). Od południa graniczy z gminą Nowe (pow. świecki). Powyższa granica stanowi granicę województwa pomorskiego z województwem kujawsko-pomorskim.
Gmina Gniew jest jedną z 6 podstawowych jednostek administracyjnych w powicie tczewskim i jedną ze 123 gmin województwa pomorskiego.
Ważnym atutem gminy jest jej dogodne położenie przy drodze krajowej nr 91, łączącej porty nadbałtyckie z południem Europy, w niedalekiej odległości od autostrady A-1, a tym samym od trójmiasta oraz przy drodze 90, stanowiącej poprzez wybudowany i otwarty w 2013r. most kwidzyński, bramę Pomorza na obszar Warmii i Mazur. Gniew jest oddalony od głównych ośrodków miejskich o ok. 70km od Gdańska, 30 km od Tczewa i Starogardu Gdańskiego oraz 330 km od Warszawy.

Obszar gminy położony jest na skraju Pojezierza Starogardzkiego i Doliny Kwidzyńskiej, u ujścia Wierzycy, na lewym brzegu Wisły. W krajobrazie gminy dominuje Wzgórze Zamkowe oraz rozległe, pofalowane pola uprawne.

1.1 Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Gniew stan na 31 grudnia 2020 roku, liczba ludności gminy Gniew w osobach wyniosła **15 052**, z czego **7 592** stanowiły kobiety, a **7 460** mężczyźni.

WYSZCZEGÓLNIENIE:
MIESZKAŃCY (w osobach) ogółem – **15 052**
KOBIETY ogółem – **7 592**
Wiek 0-17 – **1 453**
Wiek 18-59 – **4 106**
Wiek 60 lat i więcej – **2 033**

MĘŻCZYŹNI ogółem – **7 460**
Wiek 0-17 – **1 526**
Wiek 18-64 – **4 980**
Wiek 65 lat i więcej – **954**

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
0-3	290	287
4-6	230	207
7-18	1069	1024
19	80	82
wiek produkcyjny	5047	4082
60-64		576
65-74	638	829
75-79	167	233
80 lat i powyżej	170	432

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
10-19	792	731
wiek produkcyjny	4787	3930
60-64		504
65-74	1137	1093
75-79	419	456
80 lat i powyżej	556	1038

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Gniew stan na 31 grudnia 2021 roku, liczba ludności gminy Gniew w osobach wyniosła **14 904**, z czego **7 545** stanowiły kobiety, a **7 359** mężczyźni.

WYSZCZEGÓLNIENIE:
MIESZKAŃCY (w osobach) ogółem – **14 904**
KOBIETY ogółem – **7 545**
Wiek 0-17 – **1 462**
Wiek 18-59 – **4 037**
Wiek 60 lat i więcej – **2 046**

MĘŻCZYŹNI ogółem – **7 359**
Wiek 0-17 – **1 506**
Wiek 18-64 – **4 890**
Wiek 60-64 - **585**
Wiek 65 lat i więcej – **963**

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
0-3	283	280
4-6	235	209
7-18	1048	1002
19	86	92
wiek produkcyjny	4924	4015
60-64		599
65-74	686	851
75-79	155	212
80 lat i powyżej	171	438

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
10-19	761	706
wiek produkcyjny	4736	3900
60-64		493
65-74	1079	1098
75-79	442	443
80 lat i powyżej	570	1058

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Gniew stan na 31 grudnia 2022 roku, liczba ludności gminy Gniew w osobach wyniosła **14 711**, z czego **7 458** stanowiły kobiety, a **7 253** mężczyźni.

WYSZCZEGÓLNIENIE:
MIESZKAŃCY (w osobach) ogółem – **14 711**
KOBIETY ogółem – **7 458**
Wiek 0-17 – **1 432**
Wiek 18-59 – **3 946**
Wiek 60 lat i więcej – **2 080**

MĘŻCZYŹNI ogółem – **7 253**
Wiek 0-17 – **1 458**
Wiek 18-64 – **4 756**
Wiek 65 lat i więcej – **1 039**

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
0-3	293	277
4-6	221	238
7-18	1037	986
wiek produkcyjny	4741	3811
60-64		570
65-74	698	868
75-79	134	220
80 lat i powyżej	153	390

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	**Mężczyzna**	**Kobieta**
10-19	680	651
wiek produkcyjny	4569	3712
60-64		465
65-74	1043	1054
75-79	432	452
80 lat i powyżej	553	1026

Gmina Gniew wykazuje ujemny przyrost naturalny wynoszący – 62. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu – 4,07 na 1000 mieszkańców gminy Gniew. W 2021 roku urodziło się 135 dzieci, w tym 54,8% dziewczynek i 45,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 427 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,71 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.[1]

Analizując sytuację demograficzną w gminie, należy zwrócić uwagę na systematycznie rosnący udział osób starszych w populacji gminy. W analizowanym okresie współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi zwiększał się z roku na rok (22 w 2017 r., 22,8 w 2018 r. i 23,5 w 2019 r.), podobnie jak odsetek osób w wieku 65+ wśród ogółu mieszkańców gminy (15,1 w 2017 r., 15,6 w 2018 r., 16 w 2019 r.) Na tej podstawie przypuszczać należy, że w niedługim czasie gmina zmagać się będzie z postępującym procesem starzenia się społeczności lokalnej. Mający obecnie miejsce dynamiczny proces starzenia się społeczeństw postępuje wskutek nakładania się spadku liczby urodzeń przy jednoczesnym wydłużaniu średniej długości życia. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego do 2025 roku będzie wzrastał udział „młodszej" subpopulacji, tj. osób w wieku 65-79 lat, bowiem tę grupę będą sukcesywnie zasilały osoby urodzone w latach 1949-1965, a jednocześnie będzie ubywało osób w wieku 80 lat i więcej urodzonych w latach 1934-1945. Po 2025 roku znacząco wzrośnie odsetek osiemdziesięciolatków i osób starszych z uwagi na fakt, że ten wiek – w kolejnych latach – osiągną osoby urodzone w czasie powojennego boomu urodzeń. Szacuje się, że w 2040 roku osoby w zaawansowanej starości (ponad osiemdziesięcioletnie) będą stanowiły aż 36% zbiorowości osób starszych.[2]

1 Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Powody przyznawania pomocy społecznej (liczba osób)				
	2020r.	**2021r.**	**2022r.**	**2023r.**
Niepełnosprawność	306	285	232	239
Bezrobocie	162	148	139	141
Ubóstwo	327	315	293	289
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza w tym: rodziny niepełne wielodzietność	138 64 21	11 44 25	108 48 55	99 38 50
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	215	204	214	196
Alkoholizm	15	22	19	40
Inne	4	30	50	65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie

Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową (liczba osób)			
	2020r.	**2021r.**	**2022r.**
Pracuje	18	21	19
Pracuje dorywczo	231	169	198
Nie pracuje	305	425	428
Studiuje	1	2	1
Na rencie i na emeryturze	105	91	85
Na zasiłku dla bezrobotnych	280	252	249
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	189	193	329

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

W 2023 roku z terenu gminy Gniew z pomocy i wsparcia skorzystało 1061, w 2022 roku 1 031 osób, w 2021 roku 1 037 osób, a w 2020 roku 1 107 osób. Można zauważyć, iż w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 30 osób. Z kolei w 2022 roku w porównaniu do 2021 roku łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 6 osób. Natomiast w 2021 roku w stosunku do 2020 roku zmniejszyła się o 70 osób. Liczba rodzin, którym przyznano

świadczenie z pomocy społecznej w 2023 roku to 591, w 2022 roku to 434, w 2021 roku to 443, a w 2020 roku 508. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej w 2023 roku to 289 osób, 2022 roku to 278 osób, w 2021 roku to 274 osób, a w 2020 roku 256 osób. Analizując powyższe dane można zaobserwować, iż w porównaniu do 2021 roku liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w 2022 roku wzrosła o 4 osoby. Z kolei w roku 2020 nastąpił spadek w stosunku do 2021 roku o 18 osób. W gminie Gniew najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2020-2023 było kolejno: niepełnosprawność (2020 rok - 306 rodzin, 2021 rok - 285 rodzin, 2022 rok – 232 rodziny, 2023 rok – 239 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (2020 rok – 215 rodzin, 2021 rok – 204 rodziny, 2022 rok – 214 rodzin, 2023 rok – 196 rodzin), bezrobocie (2020 rok – 162 rodziny, 2021 rok – 148 rodzin, 2022 rok – 139 rodzin, 2023 rok – 141 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (2020 rok – 138 rodzin, w tym: rodziny niepełne 64 i wielodzietność 21, 2021 rok – 111 rodzin, w tym: rodziny niepełne 44 i wielodzietność 25, 2022 rok – 108 rodzin, w tym: rodziny niepełne 48 i wielodzietność 55, 2023 rok – 99, w tym: rodziny niepełne 38 i wielodzietność 50).

Wśród głównych przyczyn zmniejszania się liczby beneficjentów korzystających z pomocy w związku z potrzebą ochrony macierzyństwa wymienić można wprowadzenie Rządowego Programu „500+”, a od 01 stycznia 2024 roku ww. Program uległ waloryzacji i wynosi „800+”. Świadczenie wychowawcze stanowi realną pomoc dla rodzin z dziećmi.

Szczególnej uwagi wymaga tzw. ubóstwo senioralne (dotyczy to głównie osób nabywających emeryturę na nowych zasadach) oraz rodzin z osobami niepełnosprawnymi, które w zdecydowanej większości są nieaktywne zawodowo. Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez M-GOPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy.

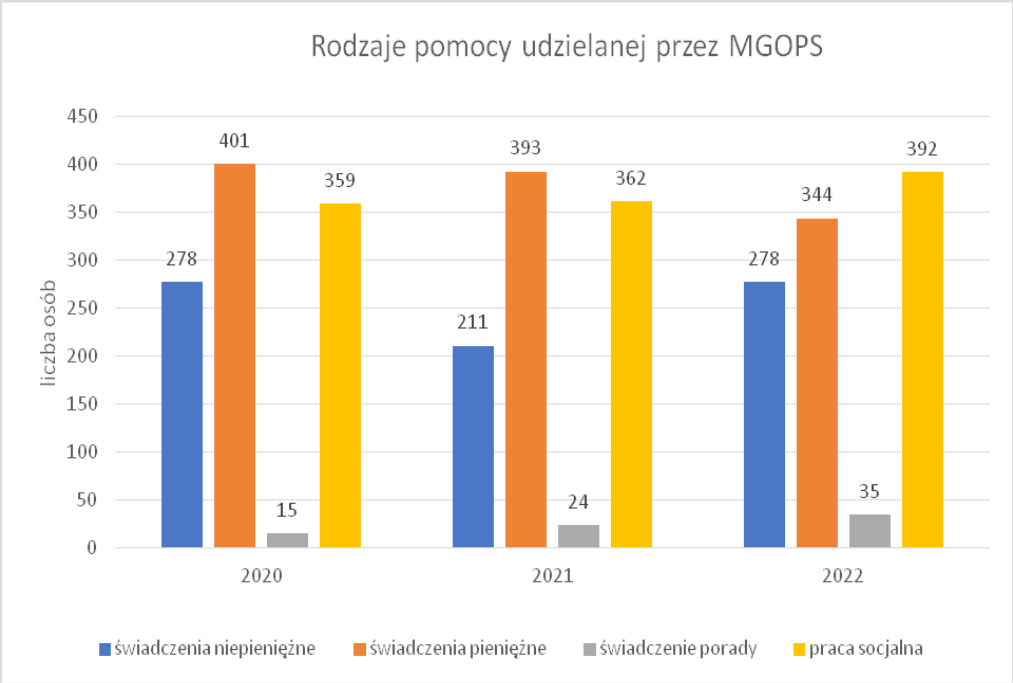

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2020-2022 udzielał pomocy pieniężnej oraz niepieniężnej, a także świadczeń poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej. Liczba udzielanych świadczeń w przeciągu ostatnich trzech lat utrzymywała się na podobnym poziomie lub w niektórych obszarach wykazała tendencję spadkową.[3]

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2020-2022 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, opłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu.

W analizowanym okresie liczba osób nim objętych stale zmniejszała się (z 305 w 2020r. do 249 w 2022 r.). Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" realizowanego w latach 2017-2018 oraz „Posiłek w szkole i w domu" w 2019 r. Nowy program na lata 2019-2023 zakładał wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program „Posiłek w szkole i w domu" zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej

3 Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

sytuacji. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. W ramach Programu dofinansowane są także posiłki dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku. W latach 2020-2022 roku liczba osób objętych posiłkiem była niższa niż w 2022 roku (111 w 2020 r., 108 w 2021 r., 153 w 2022 r.). Ważnymi formami wsparcia niepieniężnego w latach 2020-2022 było także pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej (28 w 2020 r., 28 w 2021 r., 26 w 2022 r.) oraz świadczenie usług opiekuńczych (28 w 2020 r., 64 w 2021 r. i 26 w 2022 r.).

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W latach 2020-2022 liczba rodzin, które objęto pracą socjalną, stale zwiększała się (z 359 w 2020 r., do 392 w 2022 r.).

Od 2011 roku M-GOPS w Gniewie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny, którzy w roku 2020 obejmowali wsparciem **20 rodzin,** w 2021 roku **19 rodzin**, a 2022 roku **22 rodziny** w tym **59 dzieci.**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie od 2020 roku realizuje program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", który finansowany jest ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Gmina Gniew jest gminą o charakterze rolniczym z rozwijającym się sektorem usługowym. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne (67,4%), w tym grunty orne (53,2%) oraz łąki i pastwiska (11,3%). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 21,17% obszaru gminy.

Według danych Urzędu Pracy w Tczewie wskaźnik stopy bezrobocia na koniec stycznia 2020 roku kształtował się na poziomie **6,3%**, natomiast na koniec stycznia 2021r. zwiększył się o **1,9%** punktu procentowego tj. **8,2%** dla Powiatu Tczewskiego.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tczewie z terenu Miasta i Gminy Gniew wynosiła w roku 2020 **496**, w tym **305** stanowiły kobiety. Liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Gniew to **220** osób, w tym **166** stanowiły kobiety. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku z terenu Miasta i Gminy Gniew to **68** osób, w tym **44** stanowiły kobiety.

WYSZCZEGÓLNIENIE: Liczba osób bezrobotnych z podziałem na miasto i gminę zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Tczewie.

- Gniew – miasto – 215 osób, w tym kobiet 126,
- Gniew – gmina – 281 osób, w tym kobiet 179.

Jak co roku, M-GOPS w Gniewie realizował prace społecznie użyteczne. Prace społecznie użyteczne są formą pomocy dla klientów Ośrodka Pomocy Społecznej, zarejestrowanych w PUP, bez prawa do świadczeń. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało **30** osób. W roku 2020 osoby te wypracowały 10 732 godz., kwota jaka została wydatkowana na to zadanie to łącznie 92 898 zł, w tym z budżetu gminy Gniew 37 159,20 zł, z dotacji Powiatowego Urzędu Pracy w Tczewie 55 738,80 zł.

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2020r. (poziom powiatu).

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	3 344	1 348	1 996
Bezrobotni z prawem do zasiłku	488	176	312
Długotrwale bezrobotni	1 505	427	1 078

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Poziom powiatu na tle województwa, powiat na tle kraju.

	Powiat		Województwo		Polska	
Status	**Kobiety**	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**
Osoby bezrobotne ogółem	1 996	1 348	33 256	22 953	560 303	484 007
Osoby bezrobotni z prawem do zasiłku	312	176	5 896	3 574	95 464	72 010
Osoby długotrwale bezrobotne	1 078	427	15 976	7 673	297 480	217 088

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2015	52%
2016	51%
2017	45%
2018	43%
2019	42%
2020	43%

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Tczewie, wskaźnik stopy bezrobocia na koniec stycznia 2021 roku kształtował się na poziomie **8,4%**, natomiast na koniec grudnia 2021r. zmniejszył się o 2,2% punktu procentowego tj. **6,2%** dla Powiatu Tczewskiego.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tczewie z terenu Miasta i Gminy Gniew wynosiła w roku 2021 **389**, w tym **246** stanowiły kobiety. Liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Gniew to **222** osób, w tym **83 osoby** z miasta Gniew.

WYSZCZEGÓLNIENIE: Liczba osób bezrobotnych z podziałem na miasto i gminę zarejestrowanych w PUP w Tczewie.

- Gniew – miasto – 149 osób, w tym kobiet 89,
- Gniew – gmina – 240 osób, w tym kobiet 148.

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2021r. (poziom powiatu).

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 563	959	1 604
Bezrobotni z prawem do zasiłku	316	124	192
Długotrwale bezrobotni	1 400	421	979

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Poziom powiatu na tle województwa, powiat na tle kraju.

	Powiat		Województwo		Polska	
Status	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 604	959	28 619	19 063	510 303	432 720
Osoby bezrobotni z prawem do zasiłku	192	124	4 195	2 523	73 674	53 002
Osoby długotrwale bezrobotne	979	421	16 362	8 809	301 660	226 997

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2015	52%
2016	51%
2017	45%
2018	43%
2019	42%
2020	43%
2021	44%

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Tczewie, wskaźnik stopy bezrobocia na koniec stycznia 2022 roku kształtował się na poziomie **6,6%**, natomiast na koniec grudnia 2022r. zmniejszył się o 0,9% punktu procentowego tj. **5,7%** dla Powiatu Tczewskiego.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tczewie z terenu Miasta i Gminy Gniew wynosiła w roku 2022 **345**, w tym **220** stanowiły kobiety. Liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Gniew to **173** osoby, w tym **70 osób** z miasta Gniew.

WYSZCZEGÓLNIENIE: Liczba osób bezrobotnych z podziałem na miasto i gminę zarejestrowanych w PUP w Tczewie.

- Gniew – miasto – 144 osoby, w tym 85 kobiet,
- Gniew – gmina – 201 osób, w tym 135 kobiet.

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2022r. (poziom powiatu).

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 301	860	1 441
Bezrobotni z prawem do zasiłku	322	123	199
Długotrwale bezrobotni	1 135	327	808

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Poziom powiatu na tle województwa, powiat na tle kraju.

	Powiat		Województwo		Polska	
Status	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 441	860	25 790	16 607	435 508	375 290
Osoby bezrobotni z prawem do zasiłku	199	123	3 973	2 324	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	808	327	12 873	6 478	237 119	181 721

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2018	43%
2019	42%
2020	43%
2021	44%
2022	42%

Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, w szczególności przyczyn i skutków przemocy domowej oraz metod i form pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Ustawa nakłada także na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, które realizują działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty", mającą na celu udzielenie pomocy i wsparcia rodzinom uwikłanym w problem przemocy domowej.
Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a także integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej oraz specjalistów i podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania te są wykonywane w szczególności przez:
1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";

8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art 9c ust. 5a;
9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe, których celem i zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej obligatoryjnie wchodzą:
1) pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2) funkcjonariusz Policji,

mogą także wchodzić:
1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
2) asystent rodziny;
3) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
5) przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków grupy diagnostyczno-pomocowej poszerza skład grupy o poszczególnych specjalistów, którzy posiadają niezbędną wiedzę do pracy z rodziną.

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Zadania grup diagnostyczno-pomocowych to w szczególności:
1) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury

"Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. -Kodeks wykroczeń;
7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
8) zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Gniew została oparta o sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Gniew w latach 2020-2025, sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego i Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie oraz Komisariatu Policji w Gniewie.

Analizując dane zawarte w sprawozdaniu z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2022 wynika, że Program ukierunkowany był przede wszystkim na zadania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozwój działań profilaktycznych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz zintensyfikowanie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc.
Badanie zrealizowane w 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jak i mechanizmów doznawania przemocy. Na poziomie deklaratywnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85% – 90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Nadal jednak ok. 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu różnice dotyczą stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy.

Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy w rodzinie to stwierdzenie „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację". W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo –ok. 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo osób się nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin dotkniętych przemocą, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni i mogą zrobić. Jak wynika z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie", według Polaków, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. Z drugiej strony, co dziesiąta osoba uważa, że to zjawisko, które występuje bardzo rzadko (8%) lub wcale (2%). Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to jako zjawisko co najmniej częste - postrzega ją 24% badanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące -15%. Obecnie zdecydowana większość Polaków uważa, że prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie (72%) oraz, że pomaganie osobom krzywdzonym jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka (76%). Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej się nie wtrącać w życie rodzin dotkniętych przemocą, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nawet nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować, gdy widzi się coś niepokojącego. [4]

Funkcjonariusze Policji w 2022 r. wypełnili łącznie 61645 formularzy „Niebieska Karta –A". Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą wyniosła ogółem 71631, z czego 51935 stanowiły kobiety, 10982 osoby małoletnie, zaś 8714 mężczyźni.

W 2021 roku dane były zbliżone; formularzy „Niebieska Karta – A" wypełniono ogółem 64250. Wówczas liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą ogółem wynosiła 75761, w tym 55112 stanowiły kobiety, osoby małoletnie 11129, a mężczyźni 9520. Z policyjnych statystyk wynika, że mimo, iż liczba przypadków przemocy domowej spada od 2014 roku (wtedy liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta –A" wynosiła ogółem 77808, a łączna liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą wynosiła 105332), to przypadki przemocy wciąż są poważnym problemem w społeczeństwie.

4 Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie – Raport Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z października 2019r

LICZBA WYPEŁNIONYCH FORMULARZY „NIEBIESKA KARTA” przez funkcjonariuszy Policji – dane ogólnopolskie			
ROK	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	72601	64250	61645

Tabela 1. *Dane statystyczne Komendy Głównej Policji*

Przemoc może pojawić się w każdym domu, nie ma ona związku ani ze statusem społecznym rodziny, ani miejscem zamieszkania, a ofiarami przemocy w rodzinie bywają zarówno mieszkańcy w dużych miastach, jak i mniejszych miejscowościach czy wsiach. Zdarzenia, w których dochodzi do przemocy dotyczą zarówno małżeństw, jak i związków partnerskich, są także sytuacje, w których znęcano się nad dziećmi, czy mieszkającymi we wspólnym domu seniorami.

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować można, iż na przestrzeni lat 2020-2023 na terenie gminy Gniew problem zdiagnozowanej przemocy utrzymuje się na podobnym poziomie.

Instytucja zakładająca NK / **Rok**	**Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” na terenie Gminy Gniew**			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Razem	23	21	18	19
M-GOPS	2	1	2	3
Policja	20	20	16	16
Oświata	0	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0	0
GKRPA	1	0	0	0

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*

Należy zwrócić uwagę, że rok 2020 to czas pandemii, pomoc osobom doświadczającym pomocy była bardzo utrudniona. Wiele placówek pracowało zdalnie, a część z nich była zamknięta, nie udzielała pomocy. Osoby stosujące przemoc czuły się bardziej bezkarne, a doznające przemocy były odizolowane od pomocy z zewnątrz i całkowicie zdane na stałą obecność osoby stosującej przemoc.

Dokonując porównania ogólnopolskich danych dotyczących płci osób doznających przemocy i stosujących przemoc z danymi posiadanymi przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie można wnioskować, że w przeważającej mierze osobami stosującymi przemoc są mężczyźni, a doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO DOZNAJĄCE PRZEMOCY W RODZINIE						
DANE OGÓLNOPOLSKIE (Informacja Statystyczna Komendy Głównej Policji)				DANE GMINY GNIEW		
PŁEĆ	**2020**	**2021**	**2022**	**2020**	**2021**	**2022**
KOBIETY	62886	55112	51935	38	30	26
MĘŻCZYŹNI	10922	9520	8714	9	8	9

Tabela 3 Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie, dane statystyczne Komendy Głównej Policji

Prezentowane poniżej statystyki pokazują, że problem przemocy wobec dzieci jest wciąż aktualny i prawdopodobnie w dużej mierze jest zjawiskiem ukrytym. Przemoc w rodzinie jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Krzywdzenie dziecka przez najbliższe osoby, rodziców lub opiekunów jest jednym z największych zagrożeń dla jego rozwoju i bezpieczeństwa. Krzywdzenie dziecka może mieć formę zarówno przemocy, jak i zaniedbania. Przemoc może natomiast przyjmować formę fizyczną, seksualną lub emocjonalną. W przypadku zaniedbania również można je podzielić na fizyczne (brak odpowiedniej opieki czy zapewnienia fizycznych warunków rozwoju), emocjonalne (brak odpowiedniej więzi, opieki emocjonalnej), ale także medyczne (brak opieki podczas choroby, zapewnienia szczepień itd.) lub prawne (brak rejestracji dziecka w systemie społecznym), a nawet edukacyjne (brak zapewnienia dziecku możliwości uczenia się). Podsumowując, przemoc wiąże się ze szkodliwym działaniem, zaś zaniedbanie –z zaniechaniem. Krzywdzenie dzieci powoduje wymierne negatywne konsekwencje na poziomach indywidualnym i społecznym. Wiele z nich dotyczy zdrowia, zarówno jeszcze w dzieciństwie i młodości jak i późniejszym życiu.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę opublikowała raport „Dzieci się liczą 2022”, w którym zebrała najbardziej aktualne dane na temat zagrożeń bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce. Najważniejsze ustalenia raportu dotyczące sytuacji dzieci w Polsce:

>> 41% dzieci doświadcza przemocy ze strony bliskich dorosłych, a 57% ze strony rówieśników;
>> ponad 170 000 dzieci i nastolatków zostało objętych w 2020 r. pomocą specjalistyczną ze względu na zaburzenia psychiczne; 57% z nich stanowili chłopcy;

>> w 2021 r. policja odnotowała 1496 prób samobójczych popełnionych przez osoby poniżej 19. r.ż.;
>> 127 prób samobójczych podjętych przez dzieci lub nastolatków zakończyło się śmiercią; pod względem liczby prób samobójczych zakończonych zgonem jesteśmy na drugim miejscu w Europie po Niemczech.
> > w 2021 r. założono 11 129 Niebieskich Kart, w których jako pokrzywdzonych wskazano osoby małoletnie;
>> w 2021 r. 1335 dzieci zostało odebranych z rodzin z powodu zagrożenia życia w związku z przemocą; w pieczy zastępczej umieszczono 52 572 dzieci.
>> W 2021 r. w Polsce mieszkało blisko 7 000 600 dzieci. Liczba dzieci w ogólnej populacji naszego kraju maleje systematycznie od początku lat 90. W 2001 r. dzieci stanowiły blisko 21% ogółu populacji, w roku 2021 odsetek ten wynosił około 18%.

Na bazie diagnozy obszarów zagrożeń dzieciństwa opisywanych w raporcie „Dzieci się liczą" zostały sformułowane rekomendacje adresowane do polskiego rządu i instytucji odpowiedzialnych za ochronę dzieci przed krzywdzeniem.[5]

Pozostaje wiele do zrobienia w obszarze ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Szczególnie ważne wydają się być działania profilaktyczne, takie jak: edukacja dzieci, młodzieży, podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, a także działania w zakresie zmiany świadomości społecznej oraz uwrażliwianie na problem krzywdzenia dzieci. Świadkami przemocy w rodzinie, ale często też osobami doznającymi przemocy są dzieci. Przemoc bez wątpienia destruktywnie wpływa na ich rozwój emocjonalny. Zaburzenia u dzieci przejawiają się w kilku aspektach i dotyczą zarówno psychologicznych, zdrowotnych, jak i fizycznych upośledzeń ich zachowania.

W rodzinach z problemem alkoholowym akty przemocy fizycznej występują dwukrotnie częściej niż w rodzinach wolnych od problemu alkoholowego. Ofiarami przemocy pijanego rodzica częściej są partnerzy, niż dzieci, te są zdecydowanie częściej zaniedbywane.

Częstym źródłem problemów w polskich rodzinach jest alkohol. Ewa Wach, kierowniczka Zakładu Psychologii Sądowej Instytutu Ekspertyz Sądowych im. J. Sehna w Krakowie, jako pracownik przygotowujący opinie dla potrzeb wymiaru sprawiedliwości, miała wielokrotnie do czynienia z sytuacjami, gdy doszło już do poważnej tragedii: ciężkiego pobicia czy nawet śmierci. Iwona Matysiak z działu Programów Lokalnych i Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom przywołała statystyki z 2019 r., z których wynika, że w 12 proc. rodzin z powodu alkoholu doszło do konfliktu, a w 8 proc. problem alkoholu wskazano jako główną przyczynę konfliktów i przemocy. Z kolei 4 proc. dorosłych Polaków przyznało się do krzywdzenia dzieci pod wpływem alkoholu. W 2021 r. ponad 169 tys. osób doznało w Polsce przemocy w rodzinie.
W statystykach policyjnych wskazano, że około 60 proc. osób, które stosują przemoc domową, było w czasie interwencji policji w stanie nietrzeźwości. Te statystyki pozwalają postawić diagnozę, że zjawisko uzależnienia łączy się ze zjawiskiem przemocy domowej.

5 Diagnoza raport „Dzieci się liczą 2022".

Powszechnie wiadomo, że po wypiciu alkoholu ludziom „puszczają hamulce", ludzie przestają się kontrolować, bywa, że stają się agresywni.[6]

DANE GMINY GNIEW, PROCEDURY W KTÓRYCH SPRAWCY PRZEMOCY W RODZINIE ZNAJDOWALI SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU			
2020	**2021**	**2022**	**2023**
7	11	15	16

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie*

Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy w rodzinie jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce –w 2018 r. odsetek populacji w wieku 15–64 lata sięgających po narkotyki wynosił 5,4%.

Osoby doświadczające przemocy w rodzinie w większości przypadków nie szukają pomocy w związku z tym, co je spotkało. Niemniej jednak, w przypadku, kiedy osoby decydują się na szukanie wsparcia, to najczęściej po pomoc zwracały się osoby doznające przemocy ekonomicznej, fizycznej czy psychicznej (od 31% do 24%), natomiast wśród badanych, których dotknęła przemoc seksualna jedynie co dziewiąta (11%) próbowała uzyskać wsparcie. Jak wynika z Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie - raport Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z października 2019 roku „osoby doświadczające przemocy w rodzinie rzadko zwracają się o pomoc.

Zazwyczaj przemoc jest przez członków rodziny ukrywana. Przyczyny takiej sytuacji są różne: przekonanie, że nie dzieje się nic nietypowego; niskie poczucie własnej wartości; pogląd, że „brudy pierze się we własnym domu"; chęć uniknięcia wstydu; lojalność i przywiązanie do osoby dopuszczającej się przemocy; wiara, że podobne sytuacje nie powtórzą się. Na zgłoszenie przypadku przemocy, np. na policję, osoby jej doświadczające często decydują się, gdy przemoc trwa już od wielu lat. Czasami ma to miejsce w momencie, gdy wydarzy się coś drastycznego, trudnego do zaakceptowania, przemoc się zaostrzy. Może to być też moment w życiu osoby doświadczającej przemocy, w którym poczuje się ona bardziej pewna siebie lub otrzyma wsparcie innych osób".

Ważnym czynnikiem skłaniającym do poszukiwania pomocy - w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie przez kobiety - jest rozszerzenie się przemocy na dzieci to, że zaczynają one cierpieć. Profesjonaliści zwracali uwagę, że większość osób doświadczających przemocy w rodzinie, nie jest zainteresowana zgłoszeniem tej przemocy czy otrzymaniem pomocy, np. w ramach procedury „Niebieskie Karty".

6 https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuły/8805983, przemoc domowa – w – oparach uzależnień. html

Głównym zadaniem profesjonalistów pomagających osobom dotkniętym przemocą domową jest więc wzmocnienie tych osób, przekonanie ich, że nie muszą się godzić na przemoc i że same sobie poradzą. Wiele przypadków przemocy w rodzinie zgłaszanych jest przez świadków, np. sąsiadów, wtedy szczególnie trudno jest przekonać osoby doświadczające przemocy, że powinny poszukać pomocy i podjąć kroki zmierzające do zmian. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie najczęściej także w rodzinie szukają pomocy w związku z zaistniałą sytuacją (od 57% osób szukających pomocy w związku z przemocą seksualną do 38% w przypadku przemocy ekonomicznej). Nieco rzadziej badani, których dotknęła przemoc, zgłaszali się na policję. Policja najczęściej była angażowana, gdy dochodziło do przemocy fizycznej (51%), a także psychicznej (44%) i seksualnej (42%), zdecydowanie rzadziej natomiast, w przypadkach przemocy ekonomicznej (27%).

Terapeuci i psycholodzy najczęściej udzielali wsparcia osobom doświadczającym przemocy seksualnej (41%), a rzadziej psychicznej (30%), ekonomicznej (28%) i fizycznej (20%). Stosunkowo często, osoby doznające przemocy w rodzinie zwracają się także o wsparcie do znajomych i przyjaciół (od 19% w przypadku przemocy fizycznej do 29% w przypadku przemocy ekonomicznej). Respondenci dość często deklarowali, że pomocy w związku z przemocą w rodzinie, szukali także w Ośrodku Pomocy Społecznej, u prawnika oraz u lekarza lub w placówce ochrony zdrowia czy też w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Według ekspertów, osoby doświadczające przemocy w rodzinie, jeśli decydują się na szukanie pomocy poza rodziną, to najczęściej wzywają policję. Wniosek ten potwierdzają wyniki badania ilościowego. Duża część osób (w zależności od rodzaju doznawanej przemocy od 20% do 7%) szuka wsparcia w Ośrodku Pomocy Społecznej.

W rodzinach o wyższym statusie społecznym korzysta się z pomocy psychologów czy terapeutów, jednak pojawiła się opinia eksperta, że sprzyja to ukrywaniu przemocy. Podstawową formą wsparcia, z którego korzystały osoby doznające przemocy w rodzinie były: wsparcie psychologiczne (od 47% w przypadku przemocy psychicznej do 36% w przypadku przemocy ekonomicznej), pomoc prawna (od 38% do 12%) oraz pomoc socjalna/materialna (od 27% do 13%). W przypadku przemocy seksualnej ważna okazała się pomoc rodziny/znajomych (22%). Natomiast w przypadku przemocy fizycznej schronienie oraz pomoc rodziny i znajomych pojawiają się równie często, jak pomoc socjalna.

Profesjonaliści, którzy wzięli udział w badaniu potwierdzają, że osoby doświadczające przemocy w rodzinie, najczęściej korzystają ze wsparcia psychologicznego i pomocy prawnej. Problemem jest ograniczona dostępność niektórych form pomocy: darmowej psychoterapii, grup wsparcia czy schronisk, gdzie osoby doświadczające przemocy mogą się zatrzymać po opuszczeniu domu.

Na terenie Gminy Gniew pomimo podejmowanych interwencji, również niewielu sprawców przemocy zgłasza się do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc wobec bliskich.

Podobnie jak w latach ubiegłych, działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowane były w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie, Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w jego ramach Grup Roboczych. Lokalny system wsparcia dla rodzin z problemem przemocy w Gminie Gniew dotyczy zatem głównie trzech obszarów:

- pomocy psychologicznej, obejmującej wsparcie emocjonalne i okazanie zrozumienia, wskazanie miejsc schronienia, skierowanie do grupy wsparcia, indywidualne rozmowy z psychologiem, z psychoterapeutą,
- pomocy materialnej i socjalnej (konkretne wsparcie finansowe),
- edukacji i interwencji prawnej polegającej na pomocy w przygotowaniu pism procesowych czy wskazaniu możliwych działań prawnych.

Zjawisko przemocy w rodzinie obok problematyki uzależnień wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu populacji, ale przede wszystkim do osób dotkniętych bezpośrednio problemem przemocy w rodzinie. Podobnie jak w latach ubiegłych działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowana była w ramach procedury „Niebieskie Karty". Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie oferował pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną i socjalną skierowaną zarówno do osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, do członków rodzin zmierzających się z problemem uzależnienia, jak i do ofiar przemocy w rodzinie oraz do tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej w gminie Gniew w oparciu o dane instytucjonalne.

Z uwagi na fakt, że badania ankietowe w środowisku lokalnym oraz dane statystyczne pozyskane od przedstawicieli podmiotów działających na terenie gminy Gniew jak i poza nią przeprowadzono przed wejściem w życie nowelizacji ustawy w zakresie przeciwdziałania przemocy, wprowadzającej nomenklaturę („przemoc domowa", „osoba doznająca przemocy domowej", „osoba stosująca przemoc domową"), w poniższej analizie zastosowano wcześniejsze nazewnictwo („przemoc w rodzinie", „ofiara przemocy w rodzinie" i „sprawca przemocy w rodzinie"), zgodnie z brzmieniem pytań i udzielonych odpowiedzi.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Gniew została przeprowadzona na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców gminy przez Małopolskie Centrum Profilaktyki. Badanie zostało przeprowadzone w pierwszym kwartale 2023 roku, a jego wyniki stanowiły podstawę do sporządzenia Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030. Głównym celem badania było oszacowanie skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Gniew jak również ocena systemu przeciwdziałania przemocy i zwalczania przemocy w gminie. Drugim źródłem pomocnym do utworzenia programu są dane statystyczne, dokumenty, sprawozdania gromadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie.

Na terenie gminy Gniew przeprowadzono badania ankietowe dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych, wśród nich zbadano zjawisko przemocy domowej i stosowanie przemocy wobec dzieci. W badaniu wzięło udział 150 osób, w tym 84 kobiety i 66 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 38 lat. Wśród ankietowanych osób 2% posiadało wykształcenie podstawowe, 25% zawodowe, 30% średnie, 35% wykształcenie wyższe, natomiast 8% nie zaznaczyło żadnej z opcji.

Z przeprowadzonych badań wynika, że przemoc domowa jest problemem występującym na terenie gminy. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadano rozpowszechnianie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie. 1% mieszkańców Gminy Gniew deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej, a 7% nie jest pewna, ale podejrzewa, że może do tego dochodzić. Należy pamiętać, że tego rodzaju przemoc jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób jej doznających nie zgłasza się po pomoc, ani też nie sygnalizuje, że jej doświadcza. Na podstawie subiektywnej oceny mieszkańców co do ważności problemów lokalnego środowiska można zauważyć, że w sumie 89% mieszkańców uważa, iż przemoc jest istotnym problemem w środowisku lokalnym. Również 89% ankietowanych uważa, że cyberprzemoc jest ważnym problemem. Warto zauważyć, że cyberprzemoc skupia się najczęściej wokół najmłodszych użytkowników Internetu. Dobrym rozwiązaniem byłoby przekazanie wiedzy dorosłym mieszkańcom gminy jak reagować na cyberprzemoc, jak ją rozpoznawać i jak chronić siebie i dzieci przed tego typu atakami.

Według badań przeprowadzonych w pierwszym kwartale 2023 roku z deklaracji badanych wynika, że w zdecydowanej większości rodzin zdarzają się nieporozumienia i konflikty (71%), przy czym w większości dochodzi do nich bardzo rzadko (54%), natomiast w co szóstej (17%) kłótnie wybuchają przynajmniej kilka razy w miesiącu. W ciągu ostatnich siedmiu lat częstość występowania konfliktów w rodzinach w zasadzie się nie zmieniła.

Dom obok pracy, szkoły oraz ulic poza najbliższą okolicą jest miejscem, gdzie najwięcej osób doświadczyło przemocy (według deklaracji po 8%). Niewiele mniej ankietowanych przyznało, że padło jej ofiarą w najbliższej okolicy (7%). Nieco rzadziej ankietowani zetknęli się z agresją w restauracji, kawiarni, na dyskotece (5%), w środkach komunikacji – pociągu, autobusie, tramwaju, taksówce (5%) lub w innych miejscach (4%).

Przemoc domowa zachodzi wówczas, gdy mąż, żona lub inny członek rodziny wyrządza krzywdę fizyczną lub psychiczną najbliższym, z którymi mieszka pod jednym dachem. Sprawca przemocy domowej, wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą, próbuje ją zdominować, zastraszyć, poniżyć i wymusić na niej określone zachowania. Jeśli osoba doświadczająca przemocy domowej w porę nie zareaguje i nie uwolni się od tyranii partnera, z czasem będzie jej coraz trudniej przerwać błędny krąg przemocy. Wówczas jedynym wyjściem jest zwrócenie się do instytucji, które dysponują środkami prawnymi pomagającymi karać sprawców przemocy. Ofiarami są w zdecydowanej większości kobiety, natomiast sprawcami – mężczyźni. Wśród badanych mieszkańców 68% badanych wie, do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy domowej, natomiast pozostałe 32% respondentów nie ma pojęcia, gdzie szukać pomocy w takiej sytuacji.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity. Łącznie 78% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala

na zakończenie problemu przemocy w rodzinie. W społeczeństwie obecne jest przekonanie, że przemoc nie zdarza się w tzw. „dobrych domach". 48% mieszkańców gminy Gniew nie jest skłonnym myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie, co oznacza, że w ich opinii przemoc występuje nie tylko w domach z marginesu społecznego. Ponadto, łącznie 77% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy domowej może stać się zarówno kobieta jak i mężczyzna. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionym w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce - 2018r. odsetek populacji w wieku 15-64 lata sięgających po narkotyki wynosił 5,4%.

Trudno ocenić skalę zjawiska przemocy domowej, najlepiej obrazują ją statystyki opracowane na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty".
Na przestrzeni ostatnich czterech lat zaobserwowano spadek liczby interwencji związanych z przemocą domową na terenie gminy Gniew. W porównaniu do roku 2020, w roku 2021 można zauważyć, że wzrosła liczba interwencji dotyczących przemocy domowej o 70. Pomimo, iż od marca 2020 roku rozpoczął się stan pandemii Covid-19 można byłoby się spodziewać, że liczba interwencji domowych wzrośnie to jednak w tym roku odnotowano najmniej interwencji policyjnych. W roku 2022 liczba interwencji domowych policji spadła o 44 w porównaniu z 2021 rokiem. Natomiast analizując liczbę przeprowadzonych interwencji domowych w latach 2022-2023 to utrzymuje się ona na podobnym poziomie. Sprawcami przemocy w rodzinie zazwyczaj są mężczyźni, lecz w latach 2021-2022 w tej roli występują również kobiety.

Tabela nr 1 Interwencje domowe policji w latach 2020-2023

Lata		2020	2021	2022	2023
LICZBA PRZEPROWADZONYCH INTERWENCJI POLICJI					
Interwencje domowe - ogółem		170	240	196	192
Interwencje dot. przemocy w rodzinie/procedura NK		23	21	18	16
W tym:	wieś	15	19	10	10
	miasto	8	2	8	6
LICZBA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ					
Ogółem		66	63	55	52
Kobiety		38	30	28	22
Mężczyźni		9	8	9	8
Dzieci do 18 roku życia		19	25	18	22
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ					
Ogółem		41	33	24	23
Kobiety		3	2	3	1
Mężczyźni		38	31	21	22
Dzieci do 18 roku życia		0	0	0	0
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ BĘDĄCYCH POD WPŁYWEM ALKOHOLU PRZEWIEZIONYCH DO POLICYJNYCH POMIESZCZEŃ DLA OSÓB ZATRZYMANYCH CELEM WYTRZEŹWIENIA					
Ogółem		7	4	5	11
Kobiety		0	0	1	0
Mężczyźni		7	4	4	11
Nieletni		0	0	0	0
LICZBA DZIECI PRZEWIEZIONYCH DO SZPITALA, PLACÓWEK ITP.					
Ogółem		0	0	0	1
W tym do:	szpitala	0	0	0	0
	placówek	0	0	0	0
	oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej w związku z przemocą w rodzinie	0	0	0	0
	rodziny kontraktowej	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Gniewie

Na terenie gminy Gniew w latach 2020-2023 miało miejsce łącznie 798 interwencji domowych z udziałem Policji. Najwięcej procedur „Niebieskie Karty" zostało wszczętych właśnie przez funkcjonariuszy Policji – ogółem w okresie 2020-2023 wypełniono 78 formularzy „Niebieska Karta". Z danych w nich zawartych wynika, że 236 osób dotkniętych było przemocą w tym okresie: w tym łącznie 118 kobiet (wszystkich ofiar przemocy), 34 mężczyzn (wszystkich ofiar przemocy) i 84 osób poniżej 18 roku życia. Statystyki policyjne pokazują, iż osobami stosującymi przemoc, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty", są w zdecydowanej większości mężczyźni – stanowią oni średnio 94% wszystkich sprawców przemocy. Część z nich stosowała przemoc będąc jednocześnie pod wpływem alkoholu – było to łącznie 7 osób, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty". Ponadto odnotowano przypadek stosowania przemocy przez kobietę – Policja interweniowała w takich sytuacjach 1 raz (Niebieska Karta założona przez Policję). W 2021 roku jak i w 2022 roku procedurę „Niebieskie Karty" wszczęto też w sytuacji podejrzenia doznania przemocy przez nieletnich. Ze statystyk policyjnych wynika, iż w okresie 2020–2023 wypełniono więcej formularzy „Niebieska Karta" w środowiskach wiejskich niż miejskich (58– na wsi, 27– w mieście).

Funkcjonariusze Policji niejednokrotnie są wzywani do awantur domowych, których sprawcami są osoby pod wpływem alkoholu, a podczas interwencji podawane przez osoby poszkodowane informacje dają podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Podejmowanie działań pomocowych rodzinie z tytułu podejrzenia występowania przemocy, w ramach pracy interdyscyplinarnej, daje szansę na zwiększenie skuteczności realizowanych działań.

W okresie 2020-2023 Funkcjonariusze Zespołu Kryminalnego Komisariatu Policji w Gniewie wszczęli 28 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk dotyczące przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą, z czego postępowania przygotowawcze z art. 207 kk przekazano do Prokuratury Rejonowej w Tczewie - wniesienie aktu oskarżenia - 14 , a 16 zostało zakończonych umorzeniem w tym 0 umorzenia warunkowe.
Przytoczone dane liczbowe zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 2 Dane liczbowe Komisariatu Policji w Gniewie - przestępstwo znęcania się art.207 kk w latach 2020-2023

Lata		2020	2021	2022	2023
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207 kk		6	7	9	6
w tym:	wniesienie aktu oskarżenia do prokuratury	5	5	1	3
Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk zakończonych umorzeniem		1	6	6	3
w tym:	Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk zakończonych umorzeniem warunkowym	0	0	0	0

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Gniewie*

Z roku na rok obserwuje się zauważalny wzrost liczby zgłoszeń aktów przemocy do różnego rodzaju instytucji pomocowych świadczących wsparcie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Jak wskazują dane podane w poniższej tabeli w latach 2020 - 2022 najczęściej informacje taką kierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie, do Sądu Rejonowego w Tczewie oraz do Prokuratury Rejonowej w Tczewie. Na przestrzeni ostatnich trzech lat najmniej informacje były przekazywane do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie.

Tabela nr 3 Dane liczbowe Komisariatu Policji w Gniewie - miejsce kierowania informacji o ujawnionych przypadkach przemocy w latach 2020-2022

Lata		2020	2021	2022
Liczba informacji przesłanych do innych placówek ogółem:		32	34	9
w tym do:	OPS	2	4	1
	GKRPA	10	7	1
	Prokuratura	10	14	5
	Oświata	0	0	0
	Służba Zdrowia	0	0	0
	Sąd	10	9	2

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Gniewie*

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Gniew został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w latach 2020-2023 spotykał się 20 razy do roku. W ramach posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego powołano grupy robocze. W 2020 roku pomocą grup roboczych

objęto 107 osób. W 2021 roku 96 osób, w 2022 roku 79 osób, a w 2023 roku – 75 osób. Można zaobserwować, iż w porównaniu do ubiegłych lat to w 2023 roku liczba osób objętych pomocą ze strony grup roboczych spadła do 75 osób.
W 2020 roku objęto pomocą łącznie 23 rodziny z terenu Gminy Gniew. Natomiast w 2021 roku 24 rodziny, w 2022 roku 26 rodzin, w 2023 roku 23 rodziny.

Tabela nr 4 Liczba osób objęta działaniami grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Gniew w latach 2020-2023

	2020 rok	**2021 rok**	**2022 rok**	**2023 rok**
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	3	5	7
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych	107	96	79	75
W tym: kobiety	41	32	31	23
W tym mężczyźni	47	39	30	30
W tym dzieci	19	25	18	22
Łączna liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	23	24	26	23

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*

W praktyce przeciwdziałaniu przemocy od wielu lat promowane jest podejście interdyscyplinarne, jako forma współpracy między służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działalność zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych jest ściśle związana z procedurą Niebieskie Karty. Do realizacji tej procedury zostali zobligowani pracownicy socjalni, policji, pracownicy ochrony zdrowia i oświaty oraz członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Procedura Niebieskiej Karty przewiduje ścisłą współpracę służb realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jej celem jest zapobiegnięcie dalszemu stosowaniu przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy.
Zjawisko przemocy w rodzinie wymaga podejmowania szczególnych działań wspierających i profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, a także do ogółu mieszkańców Gminy Gniew. Działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowane są w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w jego ramach Grup Roboczych.

W ramach wszczętych procedur sporadycznie występowała konieczność udzielenia we wskazanym okresie schronienia osób dotkniętych przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Tabela nr 5 Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2020-2023 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2020	2021	2022	2023
Razem	23	21	18	16
M-GOPS	1	1	2	3
Policja	21	20	16	13
Oświata	0	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*

Przedstawione powyżej zestawienia pokazują, iż w okresie od 2020 roku do końca grudnia 2023 roku, w 78 rodzinach została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty" w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. Procedura ta została głównie wszczęta przez przedstawicieli policji (70 rodzinach) oraz przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (7 rodzinach).

Z danych ogólnopolskich oraz lokalnych wynika, że najczęściej osoby doznające przemocy bądź będące świadkami przemocy najchętniej zwracają się po pomoc do Policji, a w dalszej kolejności do pracowników socjalnych. Najmniej procedur wszczynają oświata i ochrona zdrowia.

Ponadto w ramach prowadzonych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie został zatrudniony psychoterapeuta ds. uzależnień i przemocy w rodzinie, który prowadził konsultacje indywidualne w siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie.

Tabela nr 6 Ilość porad udzielonych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gniewie.

Liczba porad	2020	2021	2022	2023
psycholog	0	0	0	0
psycholog – terapia psychologiczna	0	0	0	0
prawnik	0	0	0	0
psychoterapeuta - konsultacje indywidualne	16	14	14	18
psychoterapeuta - grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	0	0	0	0
Ogółem:	16	14	14	18

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*

Przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 6 przypadkach zawiadomił Prokuraturę Rejonową o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie. W przypadku 6 rodzin wystosowano wniosek o wgląd sytuacji w rodzinie do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tczewie. Członkowie grup roboczych w przypadku 19 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie złożyli do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie wniosek o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto podczas realizacji procedury Niebieskie Karty, grupy robocze skierowały 38 osób do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W powyższym programie uczestniczą 2 osoby.
Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu / Grup Roboczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 7 Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie / Grup Roboczych podejmowane w związku z przemocą w rodzinie.

Działania ZI/GR podejmowane w związku z przemocą w rodzinie	**2020**	**2021**	**2022**	**Ogółem**
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk	4	2	0	6
Liczba zawiadomień złożonych do sądu rodzinnego – wniosek o wgląd w sytuację rodziny	8	3	6	17
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe	7	9	3	19
Liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	12	17	9	38

Źródło: *Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*

W dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie w 2020 roku oraz 2021 roku 15 osób, a w 2022 roku – 12 osób zostało zgłoszonych przez członków rodziny, policję, pracowników socjalnych oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Jeżeli chodzi o lata 2020 - 2022 to GKRPA nie jest w posiadaniu informacji dotyczących liczby osób uzależnionych od alkoholu z terenu miasta i gminy Gniew skierowanych na leczenie stacjonarne, gdyż brak jest informacji z Sądu o wydanym postanowieniu w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego stacjonarnego oraz ambulatoryjnego ilości osób.
W 2020 roku GKRPA w Gniewie wystąpiła z wnioskiem do Sądu o objęcie leczeniem odwykowym 7 osób uzależnionych od alkoholu, w tym kobiet – 1, mężczyzn – 6, w 2021 roku

9 osób uzależnionych od alkoholu, w tym 2 kobiety, mężczyzn 7, a w 2022 roku 3 osób uzależnionych od alkoholu, w tym 0 kobiet, mężczyzn 3.
W 2020 roku GKRPA w Gniewie skierowała 8 osób na badania do lekarzy specjalistów w zakresie uzależnienia od alkoholu, w 2021 roku – 11 osób, a w 2022 roku – 5 osób.
Na podstawie analizy dokumentów zgłoszeniowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustalono, że w większości przypadków pojawiły się informacje dotyczące wszczynania awantur, używania siły fizycznej, wyzwisk, popychania i szarpania oraz wyganiania innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia.

Tabela nr 8 Liczba osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022.

	2020	2021	2022
Osoby podejrzane o nadużywanie alkoholu	15	15	12
Osoby objęte leczeniem odwykowym	7	9	3
Osoby skierowane na badania do lekarzy specjalistów w zakresie uzależnień	8	11	5

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie.*

Jak wynika z poniższych danych statystycznych istnieje problem przemocy domowej na terenie miasta i gminy Gniew. Najlepiej obrazują go statystyki, opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskiej Karty".
W latach 2020-2023 liczba zakładanych Niebieskich Kart utrzymuje się na podobnym poziomie. Instytucją, która najczęściej uruchamiała procedurę „Niebieskie Karty" była Policja. Na drugim miejscu pod względem liczby uruchomionych procedur znaleźli się przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Natomiast przedstawiciele ochrony zdrowia, oświaty oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2020-2023 nie wszczęli ani jednej procedury „Niebieskie Karty".

Tabela nr 9 Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty"

Dane dot. procedury Niebieskiej Karty		Ilość 2020	Ilość 2021	Ilość 2022	Ilość 2023
Liczba Niebieskich Kart A przekazanych do Przewodniczącego Zespołu interdyscyplinarnego Razem		23	21	18	19
w tym, sporządzonych przez:	pomoc społeczną	1	1	2	3
	policję	18	20	16	16
	oświatę	0	0	0	0
	służbę zdrowia	0	0	0	0
	GKRPA	1	0	0	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez ZI/GR		40	28	26	24
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez ZI/GR		23	21	22	17
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI		23	21	22	17
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)		0	0	0	0
Lista zakończonych przez ZI/GR procedur „Niebieskie Karty" Razem		24	25	18	11
w tym, na skutek:	ustania przemocy w rodzinie	6	9	8	2
	zrealizowania indywidualnego planu pomocy	6	9	8	-
	niepotwierdzenia faktu przemocy w rodzinie	18	16	10	9

Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	4	2	0	4

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie.*

W latach 2020 – 2023 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie wpłynęło 81 Niebieskich Kart w związku z podejrzeniem stosowania przemocy fizycznej i psychicznej. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w 2020-2023 roku: pomoc społeczna - 7; policja - 70; oświata - 0; służba zdrowia-0; GKRPA - 0.

W 2020 roku w związku z wprowadzeniem na terenie całego kraju stanu epidemicznego i obowiązujących w tym zakresie ograniczeń związanych z kontaktowaniem się oraz grupowaniem się osób posiedzenia grup roboczych odbywały się w miarę możliwości przy zachowaniu środków reżimu sanitarnego bądź poprzez kontakt telefoniczny. Podczas posiedzeń oraz przeprowadzonych rozmów telefonicznych członkowie grup roboczych wypełnili 40 „Niebieskich Kart – C" w obecności osoby doznającej przemocy bądź bez jej udziału. Natomiast 23 „Niebieskie Karty – D" zostały sporządzone wyłącznie w obecności sprawcy przemocy (spotkania osobiste w OPS lub miejscu zamieszkania).

W 2021 roku w trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty C - 28 w obecności osoby doznającej przemocy bądź bez jej udziału.

W trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty D - 21 wyłącznie w obecności sprawcy przemocy. Sprawcy przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI: 21.

W 2022 roku w trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty C - 26 w obecności osoby doznającej przemocy bądź bez jej udziału.

W trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty D - 22 wyłącznie w obecności sprawcy przemocy. Sprawcy przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI: 22.

W 2023 roku w trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty C - 24 w obecności osoby doznającej przemocy bądź bez jej udziału.

W trakcie posiedzeń członkowie grup roboczych sporządzili Niebieskie Karty D - 17 wyłącznie w obecności sprawcy przemocy. Sprawcy przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI: 17.

W latach 2020 – 2023 Liczba zakończonych przez grupy robocze procedur „Niebieskie Karty" łącznie 78, w tym na skutek: ustania przemocy w rodzinie - 25, zrealizowania indywidualnego planu pomocy - 23, niepotwierdzenia faktu przemocy w rodzinie - 53.

Tabela nr 10 Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty"

	2020r.	**2021r.**	**2022r.**	**2023r.**
Liczba powołanych grup roboczych	41	33	26	23

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie.*

W związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty" Grupy Robocze odbyły spotkania w:

- 2020 roku – 82 spotkania

- 2021 roku – 118 spotkania

- 2022 roku – 108 spotkania

- 2023 roku – 134 spotkania

Od marca 2020 roku z uwagi na pandemię Covid-19 posiedzenia grup roboczych odbywały się za pośrednictwem kontaktu telefonicznego oraz zdalnych środków komunikacji on-line, video konferencji. Nastąpił podział zadań pomiędzy członkami grupy roboczej. Pracownik socjalny był w stałym kontakcie z osobą, co do której istniało podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie. Natomiast dzielnicowy pracował z osobą, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Tabela nr 11 Skala zjawiska przemocy w rodzinie – formy przemocy w rodzinie

Formy przemocy w rodzinie – liczba osób w rodzinie dotkniętych tą przemocą				
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Przemoc fizyczna	38	26	25	20
Przemoc psychiczna / emocjonalna	57	32	52	48
Przemoc seksualna	2	1	0	1
Przemoc ekonomiczna	3	5	7	2
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej	-	-	-	0
Zaniedbanie	0	4	2	2

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gniewie.*

Procedury „Niebieskie Karty" dotyczyły głównie stosowania przemocy psychicznej i emocjonalnej (189) i fizycznej (109), w siedemnastu przypadkach przemocy ekonomicznej, czterech seksualnej oraz w ośmiu przypadkach zaniedbania dzieci. Osobami dotkniętymi przemocą domową były głównie kobiety i dzieci. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą w rodzinie są m.in. osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Z danych zebranych na podstawie procedury „Niebieskie Karty" można zaobserwować, iż szczególna ochrona i wsparcie powinna być zapewniona małoletnim dzieciom, zarówno doznającym przemocy w rodzinie, jak i będącym świadkami przemocy.

W związku z Ustawą z dnia 30 kwietnia 2020r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Z 2020r., poz. 956 – nazywana „ustawą antyprzemocową) jest możliwe od 30 listopada 2020 roku wydawanie przez Policję osobom stosującym przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy i jego bezpośredniego otoczenia lub / oraz zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na 14 dni, następnie sąd może bezterminowo.

Z danych uzyskanych z Wydziału Ogniwa Prewencji Komisariatu Policji w Gniewie wynika, że od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r. zostało wydanych 12 takich decyzji, w tym:
- 6 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 6 zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 0 nakazów opuszczenia mieszkania łącznie z zakazami zbliżania.

Tabela nr 12 Wykorzystanie uprawnień Policji zgodnie z „ustawą antyprzemocową”

Wykorzystanie uprawnień Policji zgodnie z „ustawą antyprzemocową”			
	2020	**2021**	**2022**
Nakazy natychmiastowego opuszczenia mieszkania	0	6	3
Zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	0	6	3
Nakaz opuszczenia mieszkania łącznie z zakazami zbliżania	0	0	0
Łącznie:	0	12	6

Źródło: *Dane pozyskane z Komisariatu Policji w Gniewie*

Natomiast od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku Wydział Ogniwa Prewencji Komisariatu Policji w Gniewie wydał 6 takich decyzji, w tym:
- 3 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 3 zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 0 nakazów opuszczenia mieszkania łącznie z zakazami zbliżania.

W porównaniu do roku 2021, w roku 2022 można zauważyć, że zmalała liczba zastosowanych nakazów opuszczenia mieszkania łącznie z zakazami zbliżania.

Ważnym elementem systemu jest profesjonalizacja służb. Członkowie Zespołu oraz Grup Roboczych w latach 2020 – 2023 poszerzali swoją wiedzę poprzez udział w szkoleniach, konferencjach dotyczących problematyki z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenia, konferencje dotyczyły głównie budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o współpracę zespołów interdyscyplinarnych. Dotyczyły również takich zagadnień jak prawne aspekty przeciwdziałania przemocy, diagnozowania problemu przemocy domowej, pomoc osobom pokrzywdzonym, budowania skutecznej strategii pracy z rodziną dotkniętą przemocą, pracy z dzieckiem krzywdzonym, pracy z osobami doznającymi przemocy domowej w tym z osobami starszymi i niepełnosprawnymi, procedury Niebieskiej Karty. Jednakże ze względu na przedłużającą się sytuację epidemiczną, (pandemię Covid-19, która trwała od marca 2020 roku do połowy 2021 roku) większość szkoleń oraz konferencji odbywała się zazwyczaj za pośrednictwem zdalnych środków komunikacji on-line, video konferencji.

Dane statystyczne za rok 2020, 2021 oraz 2022 roku z Prokuratury Rejonowej w Tczewie dotyczące przypadków przemocy w rodzinie, przestępstw z art. 207 kk. :

Jeżeli chodzi o dane statystyczne to w latach 2020-2022 to Prokuratura Rejonowa w Tczewie nie jest w posiadaniu informacji dotyczących przypadków przemocy w rodzinie, przestępstw z art. 207 kk, gdyż ww. instytucja posiada dane dotyczące całego obszaru właściwości terytorialnej tj. powiatu tczewskiego z uwagi na niemożność wyodrębnienia z systemu informatycznego danych dotyczących poszczególnych gmin.

Odnosząc się do problemu przemocy w rodzinie analizie zostały poddane statystyki organów wymiaru sprawiedliwości.

Z danych Sądu Rejonowego w Tczewie wynika, iż w latach 2020 - 2022 w 7 przypadkach sąd skazał za przestępstwo przemocy w rodzinie. W jednym przypadku sprawca przemocy wyrokiem sądu za znęcanie się nad rodziną dostał nałożony obowiązek leczenia odwykowego, tj. poddanie się terapii uzależnienia od alkoholu, w tym jeden z nich otrzymał nakaz leczenia w systemie stacjonarnym. W czterech przypadkach zastosowano dozór policji, w tym w 1 ze spraw dozór połączony został z zakazem kontaktowania i zbliżania się. W jednym przypadku zastosowano tymczasowy areszt. W jednym przypadku został nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego. W latach 2020-2022 w jednym przypadku został nałożony wyrokiem sądu obowiązek udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dane statystyczne za rok 2020, 2021 oraz 2022 z II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Tczewie dotyczące przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Gniew:

ROK 2020

1) liczba skierowanych aktów oskarżenia z art. 207 kk do sądu przez Prokuraturę Rejonową – **7,**
2) liczba aktów oskarżenia z art. 207 zakończonych umorzeniem, warunkowym umorzeniem – **0,**
3) liczba spraw z art. 207 kk w trakcie procedowania – **4,**
4) liczba sprawców przemocy skazanych prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności – **3 z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,**
5) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem - 0, w tym kobiety - 0,**
   mężczyźni – **0,**
6) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 0 w tym leczenie stacjonarne – 0**, **leczenie niestacjonarne** – **0,**
7) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**
8) liczba sprawców przemocy objętych dozorem policyjnym – **1,**
9) liczba sprawców przemocy objętych tymczasowym aresztowaniem – **0,**
10) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 0, w tym kobiety – 0, mężczyźni - 0,**
11) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**
12) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem - 1**, **w tym kobiety** - **0, mężczyźni – 1,**
13) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się

nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego **– ogółem – 0, w tym kobiety - 0, mężczyźni – 0.**

ROK 2021

1) liczba skierowanych aktów oskarżenia z art. 207 kk do sądu przez Prokuraturę Rejonową – **4,**

2) liczba aktów oskarżenia z art. 207 zakończonych umorzeniem, warunkowym umorzeniem – **0,**

3) liczba spraw z art. 207 kk w trakcie procedowania – **4,**

4) liczba sprawców przemocy skazanych prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności – **1,**

5) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 1 (poddanie się terapii uzależnienia od alkoholu), w tym kobiety - 0, mężczyźni** – 1**,**

6) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 1 (terapia uzależnienia od alkoholu) w tym leczenie stacjonarne – 1**, **leczenie niestacjonarne** – **0,**

7) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**

8) liczba sprawców przemocy objętych dozorem policyjnym – **2 (w tym w 1 ze spraw dozór połączony z zakazem kontaktowania się i zbliżania),**

9) liczba sprawców przemocy objętych tymczasowym aresztowaniem – **0,**

10) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 1, w tym kobiety – 0, mężczyźni - 1,**

11) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**

12) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem - 0, w tym kobiety - 0, mężczyźni – 0,**

    1) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **ogółem – 0, w tym kobiety - 0, mężczyźni – 0**

ROK 2022

1) liczba skierowanych aktów oskarżenia z art. 207 kk do sądu przez Prokuraturę Rejonową – **1,**
2) liczba aktów oskarżenia z art. 207 zakończonych umorzeniem, warunkowym umorzeniem – **1, - warunkowe umorzenie**
3) liczba spraw z art. 207 kk w trakcie procedowania – **1,**
4) liczba sprawców przemocy skazanych prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności – **6 (w tym 2 w sprawach z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności),**
5) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 0 (poddanie się terapii uzależnienia od alkoholu), w tym kobiety - 0, mężczyźni** – **0,**
6) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 0 (terapia uzależnienia od alkoholu) w tym leczenie stacjonarne – 0**, **leczenie niestacjonarne** – **0,**
7) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek leczenia odwykowego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**
8) liczba sprawców przemocy objętych dozorem policyjnym – **1,**

9) liczba sprawców przemocy objętych tymczasowym aresztowaniem – **1,**
10) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem – 2 sprawy dot. 1 osoby (ten sam sprawca), w tym kobiety – 0, mężczyźni – 2 sprawy dot. 1 osoby (ten sam sprawca),**
11) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **0,**
12) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną **ogółem - 0, w tym kobiety - 0, mężczyźni – 0,**
13) liczba sprawców przemocy mających nałożony obowiązek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w wyrokach sądu za znęcanie się nad rodziną i ustanowiony dozór kuratora sądowego – **ogółem – 0, w tym kobiety - 0, mężczyźni – 0,**
14) liczba złożonych przez prokuratora wniosków do sądu o zastosowanie lub przedłużenie środków zapobiegawczych w przedmiocie:
    a) zastosowanie nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – 0
    b) przedłużenia nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym przez dalsze okresy – 0
    c) zastosowanie tymczasowego aresztowania – 0
15) liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora o:
    a) zastosowanie nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – 0
    b) przedłużenia nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym przez dalsze okresy – 0
    c) zastosowanie tymczasowego aresztowania – 0
16) liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd w postępowaniu wykonawczym środków probacyjnych polegających na:
    a) obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach
    b) obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym
    c) obowiązku powstrzymywania się od zbliżania do pokrzywdzonego

d) obowiązku opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym

- brak takich wniosków

17) nie były w/w wnioski kierowane przez kuratorów do Sądu.

ZOZ Medical Gniew

Z ustaleń wywiadów zebranych od pracowników medycznych Zoz Medical w Gniewie wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym lokalnym środowisku. Pracownicy medyczni nie są jednak w stanie podać konkretnej liczby osób, których dotyczy zjawisko przemocy. Osoby korzystający z pomocy ZOZ Medical bardzo często nie chcą ujawniać prawdziwych okoliczności powstałych urazów, gdyż dotyczy to sfery osobistej osoby poszkodowanej, często sprawcami są najbliższe spokrewnione osoby. Do realizacji świadczenia informacje tego typu nie są niezbędne.

Przytaczając powyższe dane, należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnieniem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego zjawiska.

Rok 2020

1.Liczba przypadków ogółem – szacunkowo 53;

2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" – 0;

3. Liczba osób, którym proponowano pomoc psychologa, psychiatry w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie ogółem szacunkowo - 53 osób w tym 45 kobiet, 8 mężczyzn, dzieci – 0;

4. Liczba dzieci lub dorosłych osób przewiezionych do szpitala, placówek medycznych w związku z przemocą w rodzinie – 0;

5. Liczba osób zgłaszających się do NOCH Gniew w związku z urazami spowodowanymi przemocą w rodzinie – szacunkowo 20 osób.

Rok 2021

1.Liczba przypadków ogółem – szacunkowo 57;

2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" – 0;

3. Liczba osób, którym proponowano pomoc psychologa, psychiatry w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie ogółem szacunkowo - 57 osób w tym 48 kobiet, 9 mężczyzn, dzieci – 0;
4. Liczba dzieci lub dorosłych osób przewiezionych do szpitala, placówek medycznych w związku z przemocą w rodzinie – 0;
5. Liczba osób zgłaszających się do NOCH Gniew w związku z urazami spowodowanymi przemocą w rodzinie – szacunkowo 25 osób.

Rok 2022

1.Liczba przypadków ogółem – szacunkowo 60;

2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart" – 0;

3. Liczba osób, którym proponowano pomoc psychologa, psychiatry w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie ogółem szacunkowo - 60 osób w tym 50 kobiet, 10 mężczyzn, dzieci – 0;
4. Liczba dzieci lub dorosłych osób przewiezionych do szpitala, placówek medycznych w związku z przemocą w rodzinie – 0;
5. Liczba osób zgłaszających się do NOCH Gniew w związku z urazami spowodowanymi przemocą w rodzinie – szacunkowo 30 osób.

Powyższe dane z badań oraz sprawozdań wskazują, że nadal istnieje potrzeba podejmowania szeroko zakrojonych działań zmierzających do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Gniew, w szczególności poprzez rozwój różnych form pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej wpływa nie tylko na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy domowej, ale również na uwrażliwienie świadków przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy. Ważnym elementem systemu pozostają też różnorodne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, tj. korygowanie postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową wpływa na zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Nieodłącznym elementem systemu jest też podnoszenie

kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. „pierwszego kontaktu” zależy jakość i efektywność udzielanej pomocy i wsparcia.

4. Przemoc w szkole

Zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole często ma swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi. Przeprowadzone ankiety w Gminie Gniew pozwalają przyjrzeć się dokładniej nasileniu zjawiska agresji w środowisku szkolnym. W ankiecie wytłumaczyliśmy uczniom, że przemoc może mieć formę fizyczną (np. bicie, popychanie) lub psychiczną (np. przezywanie, straszenie, wykluczanie z grupy). Zapytaliśmy ich, jak często doświadczają jakichkolwiek form przemocy.

Spora część uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy fizycznej doświadczanej ze strony innych uczniów (52% 4-6 SP; 35% 7-8 SP, 56% SPP).

Niepokojące, wydają się dane, że jest grupa uczniów, która przyznaje, iż **codziennie doświadcza w szkole przemocy fizycznej (7% SP 4-6, 15% 7-8 SP, 10% SPP) ze strony rówieśników**. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że we wszystkich badanych grupach uczniów pojawiły się deklaracje mówiące o doświadczaniu przemocy w szkole: kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu i roku.

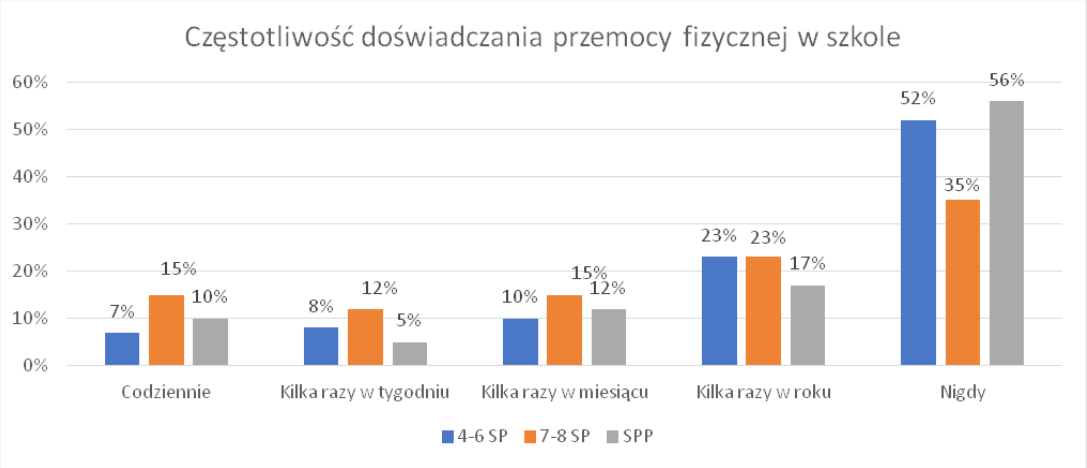

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

Zapytaliśmy też uczniów o rodzaj doświadczonej przez nich przemocy w szkole. Wyniki wskazują, że młodsi uczniowie szkół podstawowych (klasy 4-6) są częściej ofiarami przemocy fizycznej, natomiast starsi uczniowie SP oraz szkół ponadpodstawowych częściej są ofiarami przemocy psychicznej niż fizycznej.

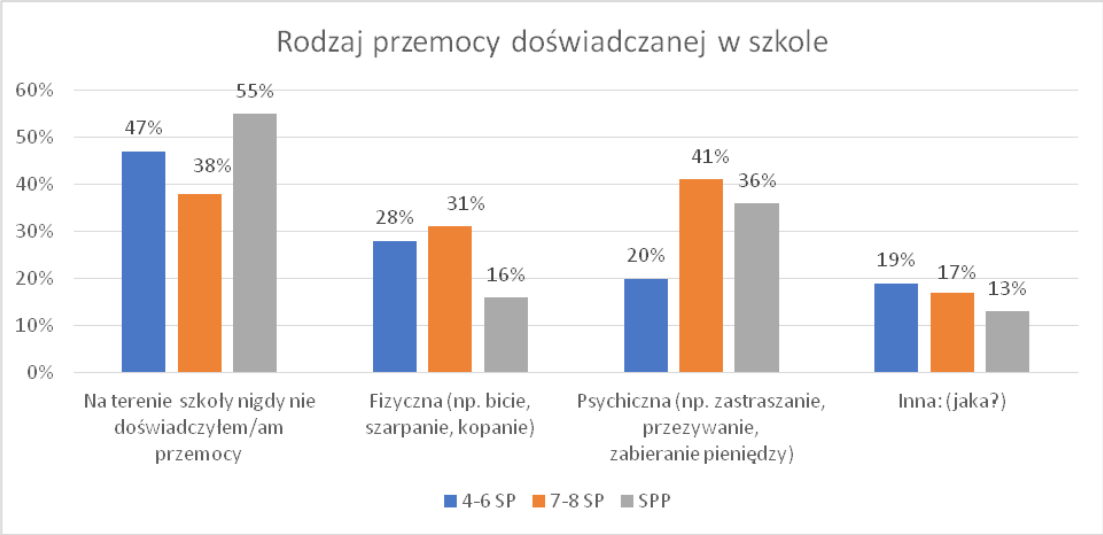

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

Jedną z form przemocy, równie dotkliwą jak ta fizyczna jest agresja słowna. Uczniowie szkół Gminy Gniew w większości deklarują, że nie doświadczają agresji słownej (SP 4-6: 72%, SP 7-8: 52%, SPP: 69%).

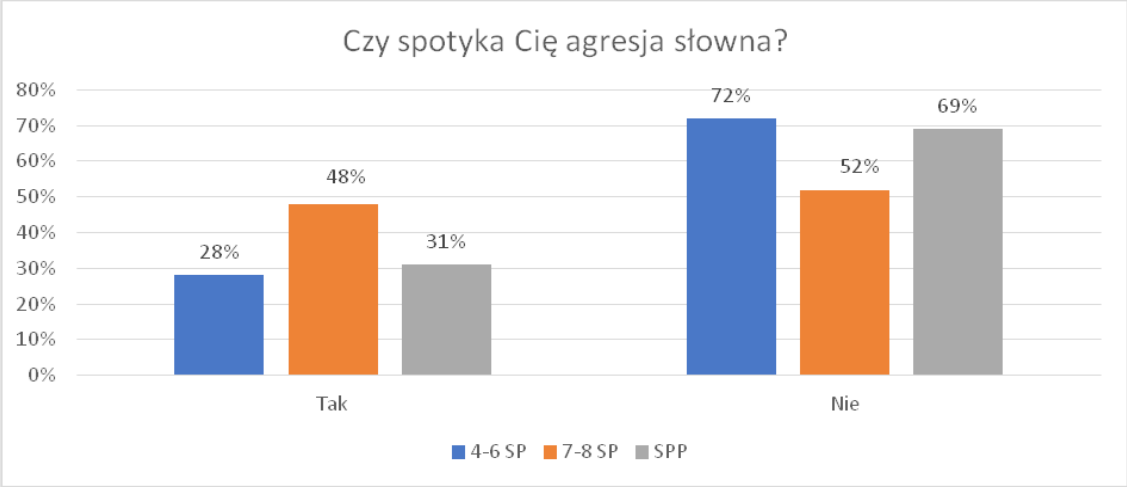

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

W części ankiety dotyczącej przemocy, zapytano uczniów czy doświadczyli przemocy w domu. Większość uczniów nie doświadczyła przemocy w swoich domach, nie można jednak bagatelizować faktu, że jest grupa uczniów, która wskazała przeciwnie.

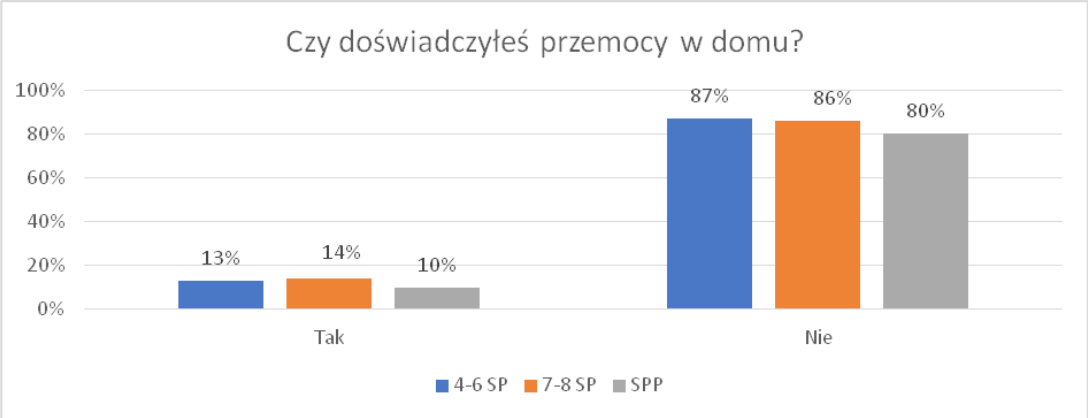

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

Jak wskazały badania, spora część uczniów nie radzi sobie ze stresem oraz trudnymi emocjami i wówczas niekontrolowanie sięga po jedzenie (tzw. zjawisko zajadania stresu).

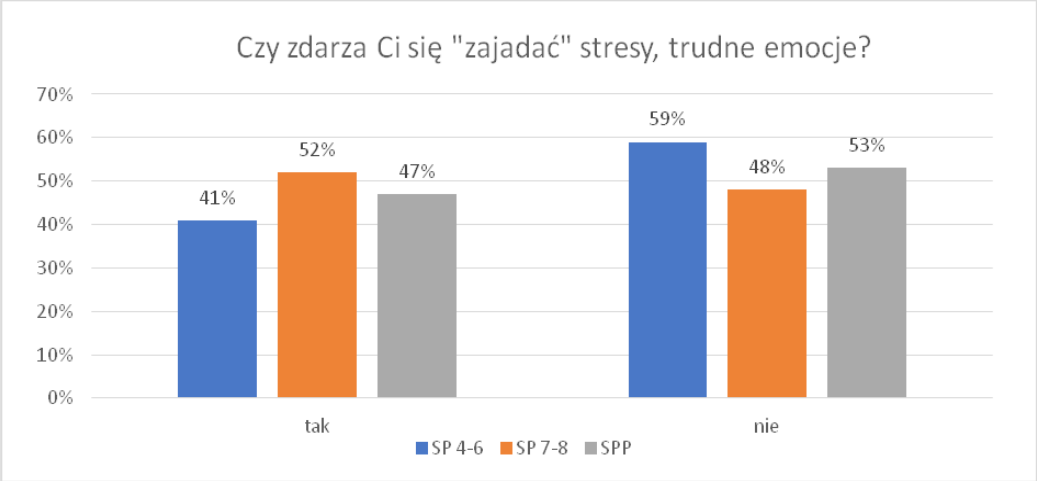

Dane*: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

5. Cyberprzemoc

Internet jako nieocenione narzędzie komunikacji, edukacji oraz rozrywki jest atrakcyjnym medium. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z Internetu może wiązać się z występowaniem licznych zagrożeń: przestępstw internetowych, cyberbullyingu, stalkingu, sekstingu, szantażu, podszywania się, hatingu. W badaniu postanowiliśmy sprawdzić doświadczenia uczniów związane z cyberprzemocą. Wyniki badań wskazują, że uczniom nie są obce wymienione powyżej doświadczenia.

30% uczniów klas 4-6, 40% uczniów klas 7-8 oraz 48% uczniów klas SPP doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze takie są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej – jeden negatywny komentarz powoduje falę kolejnych. Dla dorastającej młodzieży doświadczenie hatingu może być

niezwykle traumatyczne. Okres dojrzewania jest czasem, gdy środowisko rówieśnicze stanowi najmocniejszy punkt odniesienia. Odrzucenie, a wręcz nienawiść ze strony innych młodych osób może stanowić zagrożenie dla poczucia własnej wartości i rozwijającej się tożsamości. **Uczniowie również często byli odbiorcami obraźliwych wiadomości z obelgami i wyzwiskami (SP 4-6 – 28%; SP 7-8 – 38% SPP – 43%), a także byli ofiarami udostępniania osobom trzecim ich prywatnej wiadomości (SP 4-6 – 25%, SP 7-8 – 44%; SPP – 46%),**

Wskazuje to na konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

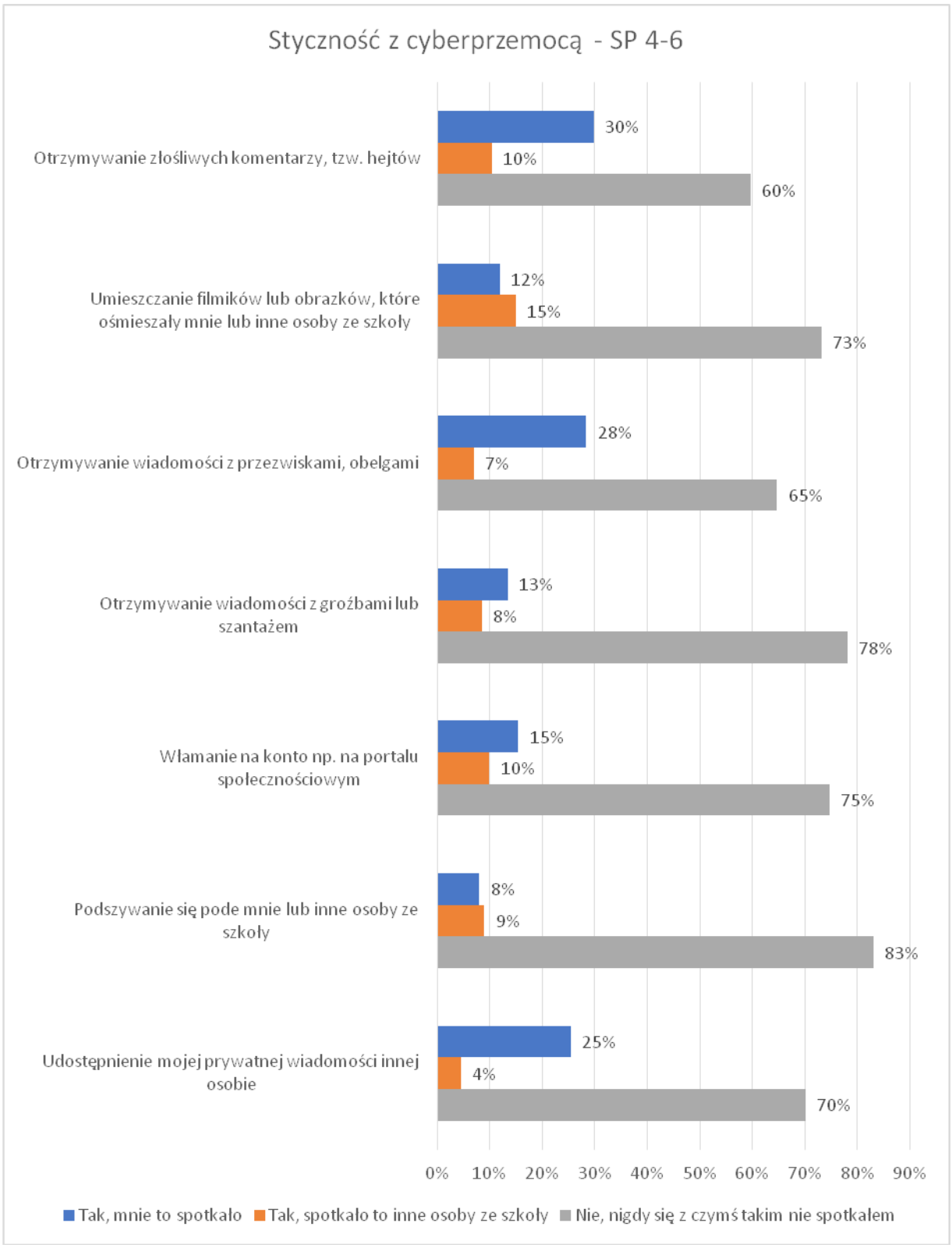

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

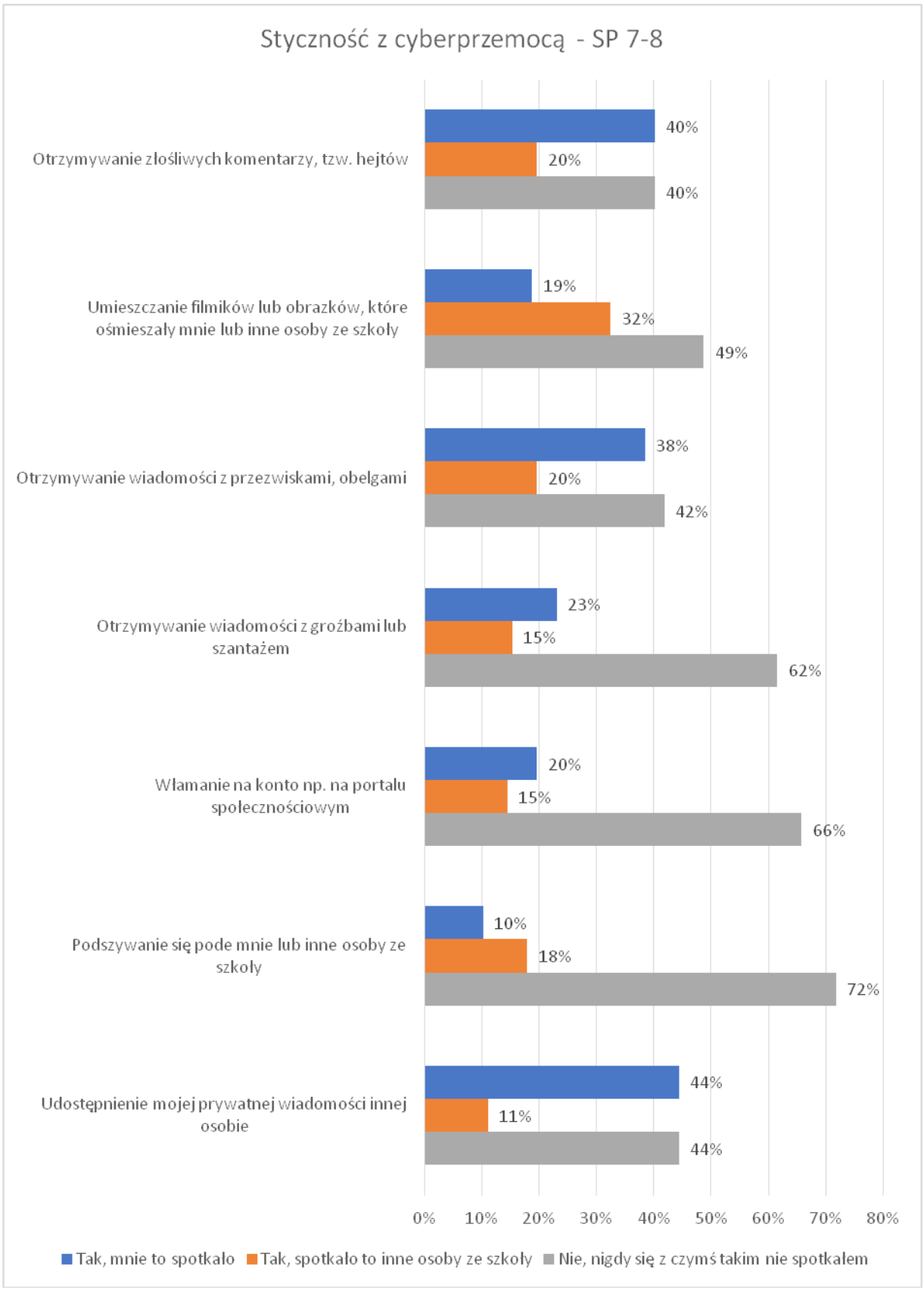

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

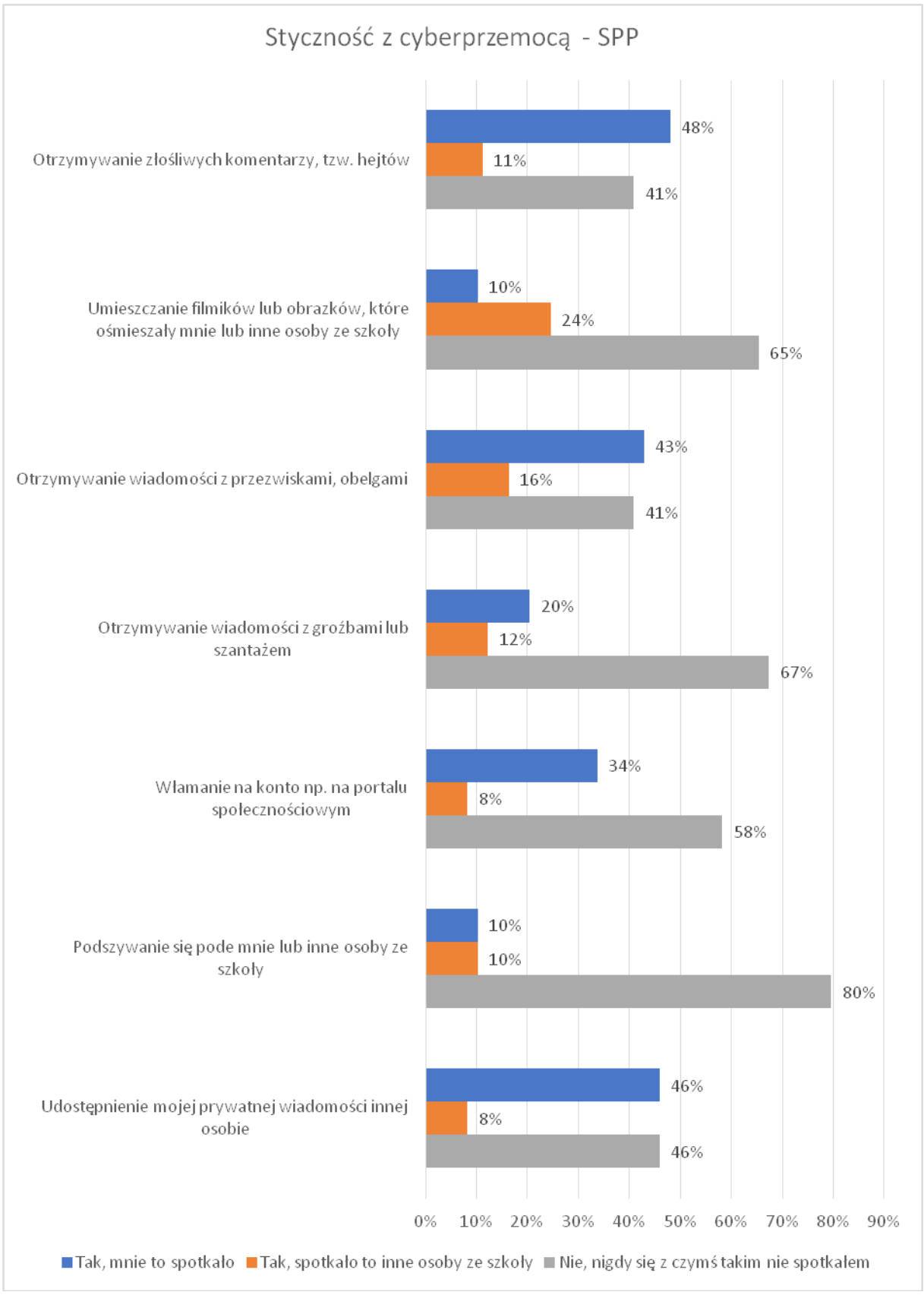

Dane: *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*

6. Zasoby Gminy Gniew w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – analiza SWOT

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengeths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities - szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Gniew.

1) Mocne strony

a) Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

b) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;

c) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;

d) Istnienie sprawdzonych procedur - Niebieskie Karty;

e) Profesjonalne kadry, specjaliści z różnych dziedzin;

f) Gotowość do współpracy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej;

g) Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i pracowników innych służb z terenu Gminy;

h) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;

i) Działania profilaktyczne skierowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Gniew;

j) Rozbudowana oferta pomocowa skierowana dla osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej.

2) Słabe strony

a) Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy - brak mieszkań socjalnych, chronionych dla osób doświadczających przemocy;

b) Brak programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta i Gminy Gniew;

c) Brak programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta i Gminy Gniew;

d) Ograniczony lub odległy czasowo dostęp do psychiatrów i psychologów dla dzieci i dorosłych;

e) Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych;

f) Niski poziom zaangażowania instytucji w pracę zespołu, grup, wsparcie osób, których dotyczy problem przemocy;

g) Przemoc jako problem nie zawsze rozpoznany;

h) Niewystarczająca współpraca w kontekście zaangażowania instytucji, poradni ochrony zdrowia, placówek oświatowych, sądów, w kwestii interwencji, wszczynania procedury „NK", dalszego wsparcia osób doświadczających przemocy domowej. Wynika to prawdopodobnie z innych priorytetów, strachu, braku kompetencji itp.;

i) Niewystarczające działania profilaktyczne;

j) Niewystarczające poradnictwo wychowawcze;

k) Brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Gniew;

l) Brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla sprawców przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Gniew.

3) Szanse

a) Większa świadomość mieszkańców miasta i gminy Gniew dotycząca problemu przemocy domowej i reagowanie na sytuacje przemocowe;

b) Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;

c) Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej;

d) Wykształcona i stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;

e) Współpraca z instytucjami, związkami wyznaniowymi, organizacjami pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;

f) Realizacja programów profilaktycznych umożliwiających rodzinie dotkniętej przemocą lub inną sytuacją kryzysową przezwyciężenie trudności,

g) Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową;

h) Zainteresowanie metodami wychowawczymi podkreślającymi podmiotowość małoletnich, dostrzeganie ważności dziecka, dziecka jako pełnoprawnego członka rodziny.

4) Zagrożenia

a) Negatywne wzorce zachowań społecznych;

b) Brak wydolności wychowawczej rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;

c) Problemy związane z uzależnieniami w rodzinach;

d) Niewystarczająca świadomość istoty przemocy;

e) Wykorzystywanie procedury Niebieskie Karty w sprawach konfliktowych;

f) Etykietowanie i stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne;

g) Niedostateczna liczba specjalistycznej kadry;

h) Niewystarczający stopień współpracy międzyinstytucjonalnej;

i) Brak warunków do wykonania egzekucji sprawców przemocy (brak pomieszczeń tymczasowych w zasobach Gminy Gniew);

j) Brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego;

k) Brak współdziałania rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów.

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Gniew.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. **Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna**.

Obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

2. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.**

Obszar kierowany jest do osób stosujących przemoc domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.

3. **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.**

Obszar kierowany jest do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

4. **Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.**

Obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zdania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU
Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.
Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy domowej na obszarze gminy.

Rodzaje działań:

1.1.1. Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy domowej oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, Sądu, Prokuratury).

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, Sąd Rejonowy w Tczewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych lokalnych diagnoz skali zjawiska przemocy domowej w gminie Gniew

Termin realizacji: 2024-2030

1.1.2. Przygotowanie raportów na temat skali problemów przemocy domowej na terenie gminy Gniew.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie.

- liczba opracowanych raportów zjawiska przemocy domowej

Termin realizacji: 2024 i na bieżąco

1.1.3. Monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie.

- liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Termin realizacji: 2024 i na bieżąco

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na problemy związane z przemocą domową.

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych (lokalna prasa, internet, ulotki, broszury) na temat zjawiska przemocy, możliwości jej przeciwdziałania oraz uzyskania pomocy.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacja pozarządowa.

Wskaźniki:

- liczba zamieszczonych artykułów w prasie lokalnej,

- liczba zamieszczonych informacji na stronie internetowej,

- liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów.

Termin realizacji: 2024r i corocznie

1.2.2. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) o przemocy domowej i możliwościach uzyskania pomocy.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, GKRPA w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacja pozarządowa.

Wskaźniki:

- liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów.

Termin realizacji: 2024r i corocznie

1.2.3. Przygotowanie materiałów informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc zawierających informacji o możliwej do uzyskania pomocy.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, GKRPA w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, organizacja pozarządowa.

Wskaźniki:

- liczba przygotowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: 2024r i corocznie

1.3. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej adresowanych do różnych grup odbiorców.

Rodzaje działań:

1.3.1. Realizacja programów adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli dotyczących m.in. konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, porozumiewania się bez użycia przemocy, modyfikowania agresywnych zachowań, mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.

Realizatorzy zadania: GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, organizacja pozarządowa.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci w placówkach oświatowych,

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do młodzieży w placówkach oświatowych,

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do nauczycieli

w placówkach oświatowych,

- liczba przeprowadzonych pogadanek.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

1.3.2. Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowywania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców).

Realizatorzy zadania: GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, organizacja pozarządowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych wobec rodziców,

- liczba osób, które odbyły „Szkołę dla rodziców”.

Termin realizacji: 2024r i corocznie.

1.3.3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych.

Realizatorzy zadania: placówki oświatowe, Komisariat Policji w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, GKRPA w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

- liczba młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

- liczba przeprowadzonych pogadanek.

Termin realizacji: 2024r i corocznie

Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.1.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,

- liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych,

- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.2. Udzielenie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.2.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,

- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,

- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A" dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty",

- liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty", w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej, seksualnej i ekonomicznej,

- liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty",

- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty',

- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C".

Termin realizacji: 2024 i corocznie

2.2.2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.

Termin realizacji: 2024 i na bieżąco

2.2.3. Organizowanie grup wsparcia i konsultacji indywidualnych dla osób doznających przemocy domowej (w miarę potrzeb).

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej,

- liczba grup wsparcia,

- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

Termin realizacji: 2024 i corocznie.

2.2.4. Edukowanie osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono informacji.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

2.3. Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.3.1. Nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu powiatu tczewskiego oraz województwa pomorskiego zapewniającymi schronienie osobom dotkniętym przemocą domową.

Realizatorzy zadania: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, w tym z pomocy w formie schronienia.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

2.3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Realizatorzy zadania: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

2.3.4. Udzielanie świadczeń pieniężnych

Realizatorzy zadania: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

2.4. Monitoring skuteczności działań pomocowych

2.4.1. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy.

*Realizatorzy zadania: Z*espół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy domowej,

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na brak zasadności podejmowania działań,

- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w tym osób u których przemoc domowa ustała.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

Kierunki działań:

2.5. Opracowanie i zamieszczanie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w prasie lokalnej.

Rodzaje działań:

2.5.1. Rozpowszechnianie kompleksowych informacji w zakresie możliwości i form udzielenia pomocy: psychologicznej, prawnej, pedagogicznej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej, medycznej i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba zamieszczonych materiałów informacyjnych na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie,

- liczba opracowanych i zamieszczonych materiałów informacyjnych w prasie lokalnej.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.1.1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty".

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową,

- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D",

- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,

- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,

- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,

- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.1.2. Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, kuratorska służba sądowa.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Kierunki działań:

3.2. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domowa programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.2.1. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.2.2. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Komisariat Policji w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Rodzaje działań:

3.2.3. Monitorowanie i badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Kierunki działań:

3.2. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domowa programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.2.1. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.2.2. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Komisariat Policji w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Kierunki działań:

3.3. Oddziaływania psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc domową.

Rodzaje działań:

3.3.1. Zgłaszanie osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, grupy diagnostyczno-pomocowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób zgłoszonych do GKRPA w Gniewie w celu podjęcia leczenia odwykowego,

- liczba osób objętych leczeniem odwykowym,

- liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.3.2. Organizowanie grup wsparcia i konsultacji indywidualnych dla osób stosujących przemoc domową (w miarę potrzeb).

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba grup wsparcia,

- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

Termin realizacji: 2024 i corocznie

Kierunki działań:

3.4. Realizacja oddziaływań edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Rodzaje działań:

3.4.1. Informowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych informacji osobom stosującym przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.4.2. Przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków – motywowanie do podjęcia działań naprawczych.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc domową.

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

3.4.3. Udzielenie pomocy osobom stosującym przemoc domową w formie poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego, w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.

Termin realizacji: 2024 i na bieżąco

Kierunki działań:

4.4. Opracowanie i zamieszczanie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rodzaje działań:

4.4.1. Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba udostępnionych materiałów informacyjnych,

- liczba zamieszczonych materiałów informacyjnych na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie

Termin realizacji: 2024r. i na bieżąco

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

4.1.1. Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym:

- członków zespołu interdyscyplinarnego

- członków grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, GKRPA w Gniewie.

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w szkoleniach,

- liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w szkoleniach,

- liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.

Termin realizacji: 2024r. - 2030r.

4.1.2. Uczestnictwo w konferencjach, w warsztatach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury „Niebieskie Karty", (szkolenia wspólne i resortowe), w tym:

- członków zespołu interdyscyplinarnego

- członków grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Sąd Rejonowy w Tczewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w konferencjach,

- liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w konferencjach,

- liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w konferencjach,

- liczba osób uczestniczących w warsztatach,

- liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w warsztatach,

- liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w warsztatach.

Termin realizacji: 2024r. - 2030r.

4.1.3. Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Sąd Rejonowy w Tczewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie.

Wskaźniki:

- liczba spotkań,

- liczba osób uczestniczących w spotkaniach.

Termin realizacji: 2024r. - 2030r.

Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Gniew na lata 2024-2030.

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	**Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na obszarze gminy.**	- Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy domowej oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, Sądu, Prokuratury).	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba opracowanych lokalnych diagnoz skali zjawiska przemocy domowej w gminie Gniew				
		- Przygotowanie raportów na temat skali problemów przemocy domowej na terenie gminy Gniew.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba opracowanych raportów zjawiska przemocy domowej				
		- Monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.				
2.	**Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na problemy związane z przemocą domową.**	- Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych (lokalna prasa, internet, ulotki, broszury) na temat zjawiska przemocy, możliwości jej przeciwdziałania oraz uzyskania pomocy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacja pozarządowa.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba zamieszczonych artykułów w prasie lokalnej, - liczba zamieszczonych informacji na stronie internetowej, - liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów.				
		- Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) o przemocy domowej i możliwościach uzyskania pomocy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, GKRPA w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacja pozarządowa.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów.				
		- Przygotowanie materiałów informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc zawierających informacji o możliwej do uzyskania pomocy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, GKRPA w Gniewie, Komisariat	**2024-2030**

			Policji w Gniewie, organizacja pozarządowa.	
WSKAŹNIKI: - liczba przygotowanych materiałów informacyjnych.				
3.	**Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej adresowanych do różnych grup odbiorców.**	- Realizacja programów adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli dotyczących m.in. konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, porozumiewania się bez użycia przemocy, modyfikowania agresywnych zachowań, mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.	GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, organizacja pozarządowa.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci w placówkach oświatowych, - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do młodzieży w placówkach oświatowych, - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych adresowanych do nauczycieli w placówkach oświatowych, - liczba przeprowadzonych pogadanek.				
		- Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowywania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców).	GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, M-GOPS w Gniewie, organizacja pozarządowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych wobec rodziców, - liczba osób, które odbyły „Szkołę dla rodziców”.				
		- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych.	placówki oświatowe, Komisariat Policji w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, GKRPA w Gniewie	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy, - liczba młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy, - liczba przeprowadzonych pogadanek.				

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	**Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej**	- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych**.**	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, - liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych,				

- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.				
2.	**Udzielenie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.**	- Realizacja procedury „Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, - liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A" dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty", - liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty", w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej, seksualnej i ekonomicznej, - liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty", - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty", - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C".				
		- Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa, medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.				
		- Organizowanie grup wsparcia i konsultacji indywidualnych dla osób doznających przemocy domowej (w miarę możliwości).	- Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej, - liczba grup wsparcia, - liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.				
		- Edukowanie osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, GKRPA w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, którym udzielono informacji.				
3.	**Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy**	- Nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu powiatu tczewskiego oraz województwa pomorskiego	M-GOPS w Gniewie	**2024-2030**

	domowej.	zapewniającymi schronienie osobom dotkniętym przemocą domową.		
WSKAŹNIKI: - liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, w tym z pomocy w formie schronienia.				
		- Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.	M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.				
		- Udzielanie świadczeń pieniężnych	M-GOPS w Gniewie	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej.				
4.	**Monitoring skuteczności działań pomocowych**	- Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy domowej, - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z uwagi na brak zasadności podejmowania działań, - liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w tym osób u których przemoc domowa ustała.				
5.	**Opracowanie i zamieszczanie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w prasie lokalnej.**	- Rozpowszechnianie kompleksowych informacji w zakresie możliwości i form udzielenia pomocy: psychologicznej, prawnej, pedagogicznej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej, medycznej i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba zamieszczonych materiałów informacyjnych na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie, - liczba opracowanych i zamieszczonych materiałów informacyjnych w prasie lokalnej.				

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	**Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.**	- Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty".	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, placówki ochrony	**2024-2030**

			zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	
WSKAŹNIKI: - liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D", - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową**,** - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.				
		- Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, kuratorska służba sądowa.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.				
2.	**Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.**	- Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
		- Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Komisariat Policji w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.				
		- Monitorowanie i badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.				
3.	**Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.**	- Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-				

terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.				
		- Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, Komisariat Policji w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.				
4.	**Oddziaływania psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc domową.**	- Zgłaszanie osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie i grupy diagnostyczno-pomocowe, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób zgłoszonych do GKRPA w Gniewie w celu podjęcia leczenia odwykowego, - liczba osób objętych leczeniem odwykowym, - liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.				
		- Organizowanie grup wsparcia i konsultacji indywidualnych dla osób stosujących przemoc domową (w miarę potrzeb).	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej dla osób stosujących przemoc domową, - liczba grup wsparcia, - liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.				
5.	**Realizacja oddziaływań edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.**	- Informowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie, Sąd Rejonowy w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba udzielonych informacji osobom stosującym przemoc domową.				
		- Przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych lub leków – motywowanie do podjęcia działań naprawczych.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc domową.				
		- Udzielenie pomocy osobom stosującym przemoc domową w formie poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego, w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.				
6.	**Opracowanie i zamieszczanie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.**	- Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba udostępnionych materiałów informacyjnych.				

Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

L.p.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	**Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.**	- Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym: - członków zespołu interdyscyplinarnego - członków grup diagnostyczno-pomocowych.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, - liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w szkoleniach, - liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.				
		- Uczestnictwo w konferencjach, w warsztatach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury Niebieskie Karty (szkolenia wspólne i resortowe), w tym: - członków zespołu interdyscyplinarnego - członków grup diagnostyczno-pomocowych.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Sąd Rejonowy w Tczewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba osób uczestniczących w konferencjach, - liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w konferencjach, - liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w konferencjach, - liczba osób uczestniczących w warsztatach, - liczba członków zespołu interdyscyplinarnego uczestniczących w warsztatach, - liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w warsztatach.				
		- Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu.	Zespół Interdyscyplinarny w Gniewie, M-GOPS w Gniewie, Komisariat Policji w Gniewie, GKRPA w Gniewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia, Sąd Rejonowy w Tczewie, Prokuratura Rejonowa w Tczewie.	**2024-2030**
WSKAŹNIKI: - liczba spotkań, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach.				

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową:
2) osób doznających przemocy domowej,
3) osób stosujących przemoc domową,
4) świadków przemocy domowej
5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja Programu jest możliwa wyłącznie przy ścisłej współpracy poszczególnych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W realizację założonych działań zaangażowane będą następujące podmioty:

- Zespól Interdyscyplinarny w Gniewie
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie
- Komisariat Policji w Gniewie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie
- placówki oświatowe
- placówki ochrony zdrowia
- Sąd Rejonowy w Tczewie
- Prokuratura Rejonowa w Tczewie
- organizacje pozarządowe

Współpraca

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tczewie

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostką pomocy społecznej, policji, ochrony zdrowia, instytucjami oświaty, wymiaru sprawiedliwości.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

1) Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy domowej i możliwych form pomocy, zmiany postaw, przekonań i zachowań mieszkańców wobec tego zjawiska,
2) Spadek liczby przypadków przemocy domowej, w tym spadek liczby rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie,
3) Zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej, zarówno dla osób zagrożonych, jak i doświadczających przemocy,

4) Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub wspierających,
5) Zwiększenie stopnia zaangażowania przedstawicieli instytucji w rozwiązywanie potencjalnego problemu przemocy domowej i wyższy poziom współpracy międzyinstytucjonalnej,
6) Podniesienie kwalifikacji i osiągnięcie wyższych kompetencji oraz umiejętności przez przedstawicieli instytucji zajmujących się świadczeniem pomocy dla osób i rodzin zagrożonych i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

X. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Gniew w latach 2024 – 2030. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

XI. MONITOROWANIE i EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań w rozwijaniu programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Ocenę realizacji poszczególnych działań w ramach programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Rada Miejska w Gniewie po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez Kierownika M-GOPS w Gniewie. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób doznających przemocy domowej,
2. Liczba osób stosujących przemoc domową,
3. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych,
5. Liczba interwencji związanych z przemocą domową,
6. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
7. Ilość uczestników grup wsparcia,
8. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
9. Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
10. Liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
11. Liczba osób biorących udział w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
12. Liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową,

13. Liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
14. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
15. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy domowej,
16. Liczba przeprowadzonych wykroczeń z art. 66c kk wobec osób stosujących przemoc domową,
17. Liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
18. Liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową zakazów wstępu i przebywania na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej lub jej miejsca pracy,
19. Liczba zastosowanych przez Policję wobec osób stosujących przemoc domową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
20. Liczba zastosowanych przez Policję wobec osób stosujących przemoc domową zakazów wstępu i przebywania na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej lub jej miejsca pracy.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024 – 2030 finansowany będzie ze środków własnych Gminy Gniew, planowanych w kolejnych latach. Finansowanie Programu będzie odbywać się również w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Gniew.

Uzasadnienie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Miasta i Gminy Gniew na lata 2021-2025 przyjęty został uchwałą nr XXVIII/215/20 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 listopada 2020 roku.

W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. Poz. 535), która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

Opracowanie nowego dokumentu programowego podyktowane jest koniecznością dostosowania postanowień Programu do zmian legislacyjnych dokonanych w ustawie dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. Poz. 535) w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej. Zakłada się opracowanie Programu w perspektywie wieloletniej na lata 2024-2030.

Obowiązek opracowania „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030" wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku.

Przepisy ustawy nakładają na Gminę Gniew obowiązek opracowania i przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Gniew na lata 2024-2030".

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030" uchwalany jest przez radę gminy. Będzie on realizowany przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie. Współrealizatorami Programu będą jednostki wskazane w Programie. Przy realizacji Programu przewiduje się współpracę z organizacjami pozarządowymi dlatego też wyżej wymieniony Program został poddany konsultacjom z organizacjami pozarządowymi. Podczas konsultacji nie wniesiono żadnych uwag do projektu niniejszej uchwały.

Zadania „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030" winny być finansowane z budżetu jednostek realizujących program, zgodnie z ustalonymi harmonogramami działań.

Mając zatem na uwadze zakres obowiązków spoczywających na gminie wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.